

SLOVENEK

Gene Inzeratom:
Kucstolpus petina vrsta mali
oglasit po Din. 1 — in Din 1-40,
veliki oglasit nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 —, poslana 100
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust.
Izba za vsak dan izvenredni
pomodeljka in dneva po pram-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 630 za naročnike in št. 349 za oglaš.
zngreb 39.011 sarajev. 7563, praško in dunaj. 24.797.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirati se ne sme: nekritična pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Važna izjava svetega očeta.

(Izvirni dopis.)

Rim, 27. junija.

Papež Pij XI. je naslovil na državnega tajnika kardinala Gasparrija pismo, v katerem uvodoma spominja na poizkuse, ki jih je od začetka svojega papeževanja podvzemal, da pospeši trajni mir med narodi.

Nato izvaja sveti oče, kako da se mednarodni položaj ni zboljšal, tako da bodočnost daje povod k zelo resnim skrbem. Zato smatra za svojo dolžnost, da v času, ko se med najbolj prizadetimi silami vrše razgovori, tičeči se najbolj perečih vprašanj mednarodnega položaja, povzdigne svoj nepristranski in blagohotni glas.

Spominjajoč velike države na njihovo težko odgovornost za usodo narodov, jih sveti oče nujno prosi, naj vprašanje reparacij vnovič proučijo v duhu krščanstva, ki ne razločuje zahtev pravičnosti od usmiljenja. Ako dolžnik, v svrhu da popravi zelo težko škodo, prizadeto prebivalstvu nekoč cvetočih dežel, poda dokaz dobre volje za pravični in končni sporazum s tem, da kliče po nepristranskem razsodišču glede meje svoje plačilne zmožnosti in če zagotovi razsodnikom vsa sredstva resne in natančne kontrole, potem zahtevata pravičnost in ljubezen, kakor tudi koristi upnika samega in pa koristi vseh narodov, kateri so naveličani vednih sporov in si želijo miru, da se od dolžnika ne zahteva, česar ne more dati, ne da bi izčrpal svojih virov in svoje proizvodne možnosti do polnega uničenja in do uničenja svojih upnikov — ne oziraje se še posebej na nevarnost socialnega prevrata ki bi bil pogin cele Evrope.

Pravično je, da upniki dobe garancije, katere odgovarjajo njihovim terjatvam. Njim je prepustiti da preiščejo, ali je dejansko potrebno brezpogojno vzdrževati zasedbo dežela, ki je tako za zasedeno deželo kakor za okupatorja združeno z velikimi žrtvami — ali pa ne bi bilo morebiti boljše zasedbo stopnjama nadomestiti z drugimi jamstvi, ki ne bi bila nič menj učinkujoča in gotovo menj boleča. Če bi se obe stranki zedinili na tej podlagi, bi se zasedba lahko polagoma omiljevala in potem korak za korakom odpravljala.

Tako bi se mogel vpostaviti med narodi dejanski mir, ki je obenem predpogoj za gospodarsko vpostavitev, ki se od vseh strani tako nujno želi. Vpostavitev miru in rednega gospodarskega življenja sta tako za premagane narode kakor za zmagovite tako veliki dobrini, da ni nobena potrebna trtev prevelika, da se dosežeta.

Papeževo pismo je velikega pomena. To priča tudi odmev, ki ga je precej po celem svetu našlo. Načela, ki se v njem izpovedujejo, kakor tudi način, kako bi se reparacijsko vprašanje rešilo, so tako neoporečno in za vse strani sprejemljivo formulirana, da se morejo razburjati samo najzagrizenejši sovinitvi, katerim sploh ne gre za pravičnost.

Zanimivo je, da se pogled, ki ga ima papež na reparacijsko vprašanje, v glavnih točkah vjema z onim, ki se je zadnje dni razpravljal v angleškem časopisu in ki ga že dolgo zastopa javno mnenje v Ameriki, pa tudi v večjem delu Belgije ter v razsodnih krogih Francije same. Kar se tiče dobre volje Nemčije, govori papež pogojno, prizadeti pa se bodo čutili sedanjí vladni krogi Francije ob aluziji na nepristransko razsodišče, dasi se vprašanje plačilne zmožnosti Nemčije na drugačen način pravično ne da rešiti. Kako nepristranski je papež, dokazuje zlasti to, da smatra garancije za absolutno potrebne.

Sicer pa daje to pismo upanje, da se reparacijsko vprašanje res bliža pametni rešitvi. Sveta stolica bi sicer po vsej priklki ne bila tako jasno izpregovorila, da ni po svoji diplomaciji informirana, da so izglede za sporazum kolikortoliko ugodni. Navidezna neodjenljivost na obeh straneh je lahko ravno znak, da se nahajamo v predzadnji fazi pogajanj, kjer obe stranki navadno naperjate svoje zahteve in ponudbe do najvišje mere.

Zahteve Jugoslovanskega kluba.

OSTRA KRITIKA DVANAJSTIN. — PROTI KRIVIČNEMU OBDAVČENJU.

Belgrad, 30. junija. (Izv.) Danes je bila končana razprava o prečanskih dvanajstlinah. V podrobni razpravi so govorili tudi poslanci Jugoslovanskega kluba. Na večerajšnji seji je govoril poslanec Bedjanič, ki je kritiziral proračunske dvanajstline, ki so sestavljene v veliko škodo Slovenije. Nastopil je posebno proti povišanju dohodnine in zahteval, da se eksistenčni minimum zviša na 15 tisoč dinarjev, da se Slovenija oprosti od davka na kuho žganja, kakor je oproščena Srbija in da se ukinejo sekature v pogledu prijave in kontrole vina. Zahteval je dalje, da se ukinejo takse na vozove na peresih in da se sploh povisajo krediti za Slovenijo. Posebno je opominjal na zapostavljanje Slovenije v pogledu cest. Zahteval je povisjanje kreditov za železniško progo Murska Sobotna—Ljutomer—Ormož in za železniško zvezo Slovenije z morjem. Zahteval je dalje, da se vpostavi železniška zveza Rogatec—Krapina in Murska Sobotna—Lendava. Govornik je naglašal, da se Slovenija ne zadovoljuje z malimi koncesijami, naša glavna zahteva je avtonomija Slovenije tudi na gospodarskem polju.

Na današnji dopoldanski seji je govoril poslanec Pušenjak, ki je kritiziral celokupno finančno politiko vlade. Njegova strokovnjaška kritika je zainteresirala celo zbornico in se je zunjo posebno zanimal tudi finančni minister dr. Stojadinović. Posl. Pušenjak je izjavil, da je v finančni zakon prišlo mnogo odredb in členov, ki sploh ne spadajo v ta zakon. Tako n. pr. členi 18, 19 in 20, ki so samo uvod v novi davčni sistem. Ta novi davčni sistem bi moral temeljiti na pravični podlagi, te pa ni. Vsaj omenjeni členi niso taki. Govornik je kritiziral posamezne davčne sisteme, posebno stari srbski davčni sistem iz leta 1884, ki je še danes v veljavi, ko je vendar že davno zastarel. Navaja davčne sisteme v posameznih pokrajinah naše države. Po tem strokovnjaškem pregledu se vidi, da je davčni sistem v Sloveniji in Dalmaciji tak, da sta ti dve pokrajini najbolj prizadeti z novimi proračunskimi dvanajstlinami. Edini sistem, ki bi pomagal izenačenju davkov in pravičnemu obdavčenju, bi bil sistem davka po osebnih dohodkih, spojen z davkom na osebo lastnino pri večjih dohodkih. Treba je pri tem gledati, da se davkoplačevalec ne obremeni preko njegovih sredstev. Pri davčni reformi se ne smejo presoati samo sistemi in principi, marveč je treba poskušati ugotoviti, so-li posamezne odredbe v skladu z današnjimi ekonomskimi in socialnimi razmerami davkoplačevalcev. Davčna reforma posebno neposrednih davkov je temelj dobro urejene države. Cilj mora biti splošnost pri obremenjevanju. Namesto da bi vlada pazila na te razmere, stavi nam zakonski predlog, katerega bo javnost obsodila. Ta predlog ne temelji na modernih davčnih principih drugih držav, marveč je samo slaba kopija mažarskega davčnega sistema.

Govornik se obrača zlasti proti temu, da se po tem zakonu uzakonijo doklade za celo leto 1923 na celokupno vsoto neposrednih davkov skupaj z dosedanjimi dokladami. Te izredne doklade znašajo pri zemljiškem davku 5 dinarjev na 1 dinar, a pri vseh ostalih neposrednih davkih 30 odstotkov. Treba je grajati vlado, da s takimi nespametnimi določbami zapira pot novi davčni reformi, da se v posameznih pokrajinah ne jemljejo v obzir obstoječi davčni sistemi in da se ne upošteva itak prevelika obremenitev gotovih pokrajin, marveč se bodo celo še pobirale nove doklade za celo leto 1923. Treba je naglašati, da vlada postopa pristransko, ker enim pokrajinam dovoljuje olajšave, drugim pa ne. Kar se tiče neposrednih davkov, je treba naglašati, da znašajo posebno nove doklade na hišno najemniški davek neznošno obremenjevanje zlasti Slovenije in Dalmacije, kjer znaša ta doklada že sedaj 20 odstotkov, odnosno v Dalmaciji 12%, dočim v Srbiji znaša samo 3%. To zvišanje bo zato zelo neugodno vplivalo na gradbeno delavnost v Sloveniji in Dalmaciji in še povečalo obsto-

ječo stanovanjsko bedo. Novo 30% zvišanje bo težko zadelo tudi društva, ki so obvezana na javno polaganje računov, in katera že zdaj plačujejo dvakrat več davka nego srbijanska! Govornik naglašal, da je neobhodno potrebno zvišati eksistenčni minimum in da se mora podaljšati rok za rekurze. Zlasti pa je krivično petkratno zvišanje zemljiškega davka. Že leta 1920. se je zemljiški davek v prečanskih krajih zvišal za štirikratno vsoto, Slovenija pa je že lanskega leta plačevala več, nego je bilo v proračunu predvideno. Odločno protestira, da se vsa bremena valijo na prečansko kmetstvo ljudstvo. Opozarja, da ena tretjina ljudstva v slovenskih krajih živi od vinogradništva, ki bo silno prizadeto od novih doklad, ker se vino vsled slabe gospodarske politike vlade ni moglo prodati. Opozarja dalje na manjkanje gotovega denarja med ljudstvom in se čudi, da je vlada dovolila prebivalstvu v Srbiji in Crni gori olajšavo s tem, da morejo 50% novih doklad plačevati v bonih vojnega posojila, dočim se prečanskemu prebivalstvu to ne dovoljuje, dasi so pri nas bili vsled pritiska avstrijske vlade tudi siromaki primorani k vojnim posojilom prispevati. Govornik konča s tem, da naglašal, da ta zakon ne vodi k pravičnemu izenačenju davkov, da bo nezadovoljnost prebivalstva le povečal in da nudi eklatanten dokaz, da vlada ne bo izpolnila pravičnih zahtev slovenskega in hrvaškega ljudstva, marveč nalaga nanj še nova neznošna bremena, zlasti pa hoče izsesavati kmetški stan. Zato bo Jugoslovanski klub glasoval proti krivičnim novim davkom.

Na popoldanski seji se je debata o dvanajstlinah nadaljevala. Poslanec Vesenjak je ponovno predložil vse predloge Jugoslovanskega kluba in naglašal, kakšna velika krivica se je prizadela slovenskemu in hrvaškemu ljudstvu, da se ti predlogi v finančnem odboru niso sprejeli. Dočim se srbijanskim kmetom dovoljujejo olajšave, se prečanom ne dovoljujejo, temveč gre vladna politika za tem, da se srbijanski kraji povzdignejo na škodo prečanskih, katere vlada enostavno izkorišča.

Finančni minister dr. Stojadinović odgovarja, da se predlogi Jugoslovanskega kluba ne morejo sprejeti, ne da bi rekel, zakaj.

Poslanec Brodar nato izjavi, da so sedanje dvanajstine najtežje izmed vseh, kar jih je bilo kdaj predloženih parlamentu. Ne zahtevajo se samo novi neznošni davki, ampak celo tla ka, kuluk. V obče je vsa politika vlade naperjena proti ljudstvu, ščitijo se pa velebanke, katere se bogate s špekulacijami na račun države. Novi davki in kuluk so proti ustavi, katere določa, da se morejo davki nalagati samo sorazmerno z davčno močjo in sposobnostjo ljudstva. Vlada se vara, ako misli, da bo ljudstvo zadovoljno s tem, če se smatra samo za molžno kravo. Izjavlja, da bo Jugoslovanski klub glasoval proti novim davkom in da bo vodil odločno borbo proti protiljudski in proti kmetškemu narodu naperjeni politiki vlade, dokler ne izvojuje ljudstvu polne zmag. (Veliko odobravanje in ploskanje pri opoziciji.)

Nato se razvije živahen duel med ministrom Uzunovićem in demokrati, ker Uzunović ostro napada demokrate. Minister cele pol ure ne pride več do besede. Naposled odgovarja Jugoslovanskemu klubu, da kuluka ne bo treba opravljati tistemu, ki ne bo hotel delati, moral se pa bo odkupiti. (Klici: Zelo socialno stališče!)

Nato zjavi predsednik Ljuba Jovanović da se zbornične seje odgodijo do 9. julija, ker zakonodajni odbor ni še končal razprave o uradniškem zakonu.

7. in 8. julija desetletnica in blagoslovljenje prapora šentjakobskega Orla v Ljubljani!

Uspeh Jugoslovanskega kluba.

STIRI MILIJONE DINARJEV ZA CESTE V SLOVENIJI. — DEMOKRATSKA OPOZICIJA NAVIDEZNA.

Belgrad, 30. junija. (Izv.) Minister za javne zgradbe Uzunović je na večerajšnji seji narodne skupščine izjavil, da pristaja na to, da se svota 20 milijonov dinarjev, ki je določena za zgradbo cest v Srbiji in Crnigori, zniža na 15 milijonov dinarjev, 5 milijonov dinarjev se pa razdeli, in sicer dobi 4 milijone dinarjev Slovenija za pravo cest, 1 milijon pa Bosna in Hercegovina. Vsled tega so povisane vse tozadnevne postavke v prorač. dvanajstlinah za Slovenijo. Ta pristanek ministra Uzunovića, ki je sledil odločnemu nastopu Jugoslovanskega kluba, so pričeli demokrati eksploatirati na način, da so širili vesti o koncesijah radikalov Jugoslovanskemu klubu. Da se stvar pojasni, je treba povedati: Ko so bile proračunske dvanajstine še pred finančnim odborom, so člani Jugoslovanskega kluba dokazovali, da se z dvanajstlinami delajo strašne krivice Sloveniji, da se Slovenija sploh zapostavlja, posebno pa še v vprašanju poprave cest. Vlada ni mogla preko teh dokumentiranih razlogov in je bila prisiljena, da popravi svoje stališče v tem oziru. Demokrati so pri razpravi o dvanajstlinah, ki so tako veliko breme za prečanske kraje, igrali čudno vlogo; ali jih sploh ni bilo k sejam, ali so pa tako čudno zastopali svoje stališče, da se je videlo, kakor bi direktno podpirali vlado. Jugoslovanski in muslimanski klub sta bila na sejah vedno v polnem številu. Če bi se demokrati in zemljoradniki udeleževali teh sej, bi vlada večkrat ne imela večine ter bi gotovo še padla in novi davki ne bi bili sprejeti. To dejstvo se posebno poudarja v parlamentarnih krogih in govori se, da so se demokrati tudi ob tej priliki ponudili radikalcem. Demokrati so dokazali, da zastopajo samo interese srbiskega naroda in da jim ni niti malo do tega, da bi se državna bremena razdelila enakopravno.

Tiha koalicija centralistov.

Belgrad, 30. junija. (Izv.) Pred sejo narodne skupščine se je vršila seja finančnega odbora, na kateri so razpravljali samo o predlogih Jugoslovanskega in muslimanskega kluba. Jugoslovanski klub je po poslancu Vesenjaku stavil naslednji predlog: »Davčni obvezanci iz krajev bivše Avstro-ogrške, ki imajo po členu 15 predloženega zakona o proračunskih dvanajstlinah plačati zemljarino ali osebno dohodnino, morejo te davke plačati s kuponi vojnih posojil bivše Avstro-ogrške, s kuponi predvojnih državnih obligacij in priznanic in s priznanicami, ki so jih dobili pri zamenjavi denarja ter z obrestmi teh priznanic, ki so jim zajamčene s finančnimi zakoni za leta 1920/21, 1921/22 in 1922/23. — Muslimanski klub je dodal predlog, da se more davek do 50% plačati v obligacijah za likvidacijo kmetških odnosov v Bosni in Hercegovini. Radikali, zemljoradniki in demokrati so glasovali proti temu predlogu, ki je zato propadel.

Po atentatu na Pašića.

Belgrad, 30. junija. (Izv.) Atentator Rajić je bil danes izročen sodišču. Preiskavo bo vodil sodnik Rafajlović. — Atentator vztraja pri dosedanjih svojih izjavah. — Danes se je njegov brat Stojan Rajić javil belgrajski upravi grada, kjer je izjavil, da zločin svojega brata obžaluje, da mu je pa žal, da so listi objavili osebne razmere rodbine, ki s stvarjo niso v nobeni zvezi, pač pa morejo njemu škodovati. — Pašić je pred nekaj dnevi dobil anonimno pismo, kjer se napoveduje nanj atentat. Slučno pismo, podpisano od nekega »revolucionarnega komiteja«, je dobil dr. Vojislav Janić. Istotako je dobil tako anonimno pismo podpredsednik parlamenta Bakić. Včeraj je Janić zopet dobil tako pismo, kjer anonimni pisec grozi, da bo vspej drugi atentat, ako ni uspel prvi.

Pucelj tih kompanjon vlade.

Belgrad, 30. junija. (Izv.) Zadnji čas se je v narodni skupščini vršila razprava o proračunskih dvanajstlinah. Iz prejšnjih poročil je razvidno, kako so dvanajstine sestavljene in da se z njimi napravlja velikan-ska krivica, posebno Sloveniji. Jugoslovanski klub je vsled tega po svojih poslanceh odločno nastopil za pravice Slovenije in povdarjal krivice radikalne vlade. Treba je naglasiti, da na nobeni seji ni bilo zamostojnega poslanca g. Pucelja, ki sploh ni bil v Belgradu. Za gotovo se ve, da se je g. Pucelj pred svojim odhodom iz Belgrada razgovarjal z več poslanci radikalnega kluba in zdi se, da so ga ti nagovorili, da pomaga vladi s tem, da se odstrani.

»HRVAT« O ATENTATU NA PAŠICA.

Zagreb, 30. junija. (Izv.) »Hrvat« priobčuje povod atentata na Nikolo Pašića uvodnik, v katerem med drugim piše: Kar se tiče Hrvatov, niso nikoli ubili nobenega kralja niti ministrskega predsednika ali katerekoli drugo politično osebnost. Zaradi Hrvatov torej belgrajski državniki lahko mirno spijo. Za Pašićevo glavo ne bi Hrvati žrtvovali niti enega liškega jarca, kaj še eno pošteno hrvatsko življenje. To pa velja za vse arbske državnike v obče. Pašić je z balkona proglasil, da je žrtev narodnega edinstva in velesrbske ideje, mi pa, ki smo nasprotniki te velesrbske ideje, mu prisrčno kličemo: »Bog naj poživi Nikolo Pašića«

ENOTNA FRONTA OBLOKUPNEGA HRVATSKEGA NARODA.

Zagreb, 30. junija. (Izv.) Včeraj je zboroval izvrševalni odbor »Hrvatske zajednice«, ki je sklenil sledečo resolucijo:

Hrvatska zajednica bo tudi nadalje napregla vse svoje sile v borbi, ki jo vodi hrvatski narod, predstavljen po zastopnikih Hrvatske republikanske seljačke stranke, proti belgrajskemu centralističnemu režimu za ustvarjenje svoje narodne svobode in za svoje pravo na samostoj. življenje. Hrvatska zajednica dela to po svoji svobodni volji in samoopredelitvi ter v prepričanju, da je edinstvena fronta vseh slojev hrvatskega naroda, posebno pa vzajemnost med meščanstvom in kmetstvom ljudstvom, glavni pogoj za uspeh narodne borbe. V to svrhu pozivlja Hrvatska zajednica svoje somišljenike, da organizacijo stranke izpopolnijo ter koncentrirajo svoje sile v narodni borbi. Hrvatska zajednica smatra to za tembolj nujno, ker vlada kljub sijajni zmagi narodne volje vseh Hrvatov in Slovencev 18. marca ni pokazala nobene resne volje za sporazum, marveč je nasprotno celo sporazum, sklenjen med predstavnikmi hrvatskega in slovenskega naroda ter radikalne stranke, pogazila in proglasila za svoj cilj ustvarjenje Velike Srbije, prepovedala skupščine HRSS in počela izvajati politiko odkritega nasilja.

Vesti o revoluciji v Nemčiji neosnovane?

Belgrad, 30. junija. (Izv.) Povodom vesti o revoluciji v Nemčiji je »Slovenec« dopisnik posetil nemškega poslanika dr. Kellerja, ki je izjavil, da ni na svoje tozadevno vprašanje dobil do 12. ure dopoldne nobenega odgovora iz Berlina. Istotako se je obrnil do poslaništva na Dunaju, ki pa tudi o kaki revoluciji v Nemčiji ni dobilo doslej nobenega obvestila. — Istotako tudi pri našem zunanjem uradu niso prejeli nobene tozadevne vesti. Tudi »Agence Ha-

vase« javlja, da so vesti o revoluciji v Nemčiji netočne.

Demanti našega poslaništva v Parizu.

Pariz, 30. junija. (Izv.) Tukajšnje srbsko poslaništvo demantira iz Sofije razširjeno vest, da so našli v zapuščini Stamboljskega pisma sedanjega poslanika kraljevine SHS (»srbskega«) v Parizu g. Spalajkovića, v katerih ta izreka misel, da bi bilo treba vso bolgarsko inteligenco uničiti.

Theunisov kabinet.

Pariz, 30. junija. (Izv.) Novi kabinet Theunisov so v političnih krogih pozdravili, ker upajo, da bodo poslej pogajanja med Francijo, Anglijo in Belgijo zaradi reparacijskega vprašanja tekla ugodno.

Pariz, 30. junija. (Izv.) Z ozirom na sestavo novega belgijskega kabineta poroča »Petit Parisien«, da je francoski poslanik v Londonu Saint-Aulaire že dobil potrebna navodila za ustmen odgovor angleški vladi na njena zadnja vprašanja.

Francoski državni proračun.

Pariz, 30. junija. (Izv.) Poincaré je zahteval od finančnega odbora, naj velja državni proračun za l. 1923. tudi še za leto 1924. Poincaré je utemeljeval svojo zahtevo s tem, da se je treba izogniti možnosti finančnih provizorijev.

Pariz, 30. junija. (Izv.) Zbornica je odobrila proračun za l. 1923. s 457 proti 93 glasovom. Odobrila je tudi zahtevo predsednika Poincaréja, da velja proračun za leto 1923. tudi še za leto 1924. s pridržkom, da mora zbornica dovoliti pobiranje davkov.

Federativna ureditev Rusije.

Moskva, 30. junija. (Izv.) Danes se je začel kongres centralne eksekutive, ki bo sklepal o novi federativni ureditvi ruske države.

Anglija za Mažarsko.

Budimpešta, 30. junija. (Izv.) Budimpeštanski politični krogi govore mnogo o neuspehu češkega posojila v Londonu. Finančni minister Kallay je izjavil, da Mažarska prav lahko parira v Londonu vse udarce, ki ji jih zadaja Mala antanta v Parizu, ker Anglija noče podpirati imperalistične politike Male antante. Zato tudi Jugoslavija ne dobi več posojila v Ameriki. S pomočjo Anglije upa Mažarska doseči znižanje svojih reparacij in dobiti mednarodno posojilo.

Ukrepi proti padanju marke.

Berlin, 30. junija. (Izv.) Proti nadaljnjemu padanju vrednosti marke je vlada sklenila nove devizne odredbe ter znova strogo prepovedala nakup tujih valut od tujcev ali pa prodajo tujih valut nemškimi državljanom brez posredovanja devizne centrale.

ČEŠKOSLOVASKI PARLAMENT.

Praga, 30. junija. (Izv.) Na današnji seji parlamenta je bil vladi dovoljen naknadni kredit 20 milijonov kron za delavsko skrbstvo, potem pa je bil sprejet zakon, ki dovoljuje razne davčne olajšave pri fuzijah delniških družb. Nato je predsednik s kratkim nagovorom zaključil spomladansko zasedanje.

Težko sem dočkal sredo julija in vse je bilo pripravljeno. Pismo je bilo spisano in oddano in v pondeljek sem zapustil rodno hišo, na krovu bedfordske poštne ladje, kakor so mislili. Namesto tega pa sem hitel k Augustu, ki me je pričakoval na cestnem vogalu. Prvotno naj bi ostal do noči s poti in se nato splazil v čoln; na srečo pa je bila gosta megla in zato sva sklenila, da me bo takoj skril. Augustus je šel pred mano k obrežju; sledil sem mu, ovit v debel mornarski plašč. Ko sva zavila okoli drugega vogla, takoj za vodnjakom gospoda Edmunda — kdo je stal hipoma pred mano in mi zrl naravnost v oči? Stari oče, stari gospod Petersen. »Naj me vrage, Gordon,« je dejal po daljšem premoru, »kako kaj? kakšno umazano junjo pa nosiš na sebi?« V stiski sem hlinil užaljenost in začudenje ter odvrnil v godrnjavni basom: »Gospod, zdi se mi, da se motite; prvič mi ni ime Goddin, in drugič, kako moreš ti, brljavi stari, imenovati moj havelok umazano junjo?« Komaj sem zadržal smeh ko je stari gospod, tako zavrnjen, nato omahnil par korakov in, najprvo bled, nato rdeč kakor rak dvigal in spuščal očala in se naposled z dignjenim dežnikom zakadil vame. Naenkrat pa se je ustavil, kakor da bi se namah nečesa spomnil; nato se je obrnil in šepal po cesti dalje, tresoč se jeze in mrmraje med zobmi: »Ne gre več — nova očala — mislil sem, da je Gordon, prokleta nepotrebna mornarska družina«

Ko sva tako komaj ušla nevarnosti.

CURZON O AMERISKI PROHIBICIJI.

London, 30. junija. (Izv.) V gosposki zbornici je izjavil lord Curzon, da Anglija ne more dovoliti, da bi veljale ameriške postave o prohibiciji v oni morski coni, ki velja mednarodno za odprto morje.

BOLGARSKI RADIKAL CANKOV UMRL.

Sofija, 30. junija. (Izv.) Ustanovitelj bolgarske radikalne stranke Cankov je umrl. Pokopali ga bodo na državne stroške v njegovem rojstnem mestu Vidinu.

NOV BOLGARSKI POSLANIK V PRAGI.

Praga, 30. junija. (Izv.) Novi bolgarski poslanik Dimitrij Mihalev je danes izročil dr. Benešu svoja akreditivna pisma.

PROTEST ANGLEŠKE DELAVSKE STRANKE.

London, 30. junija. (Izv.) Konferenca delavske stranke je sklenila na predlog Macdonaldov, da stranka protestira proti dosedanji politiki v Poruhrju in da zahteva priznanje sovjetske vlade. Dalje je konferenca sklenila protest proti novemu oboroževanju z letali.

ČEDNI OGRSKI RODOLJUBI.

Budimpešta, 30. junija. (Izv.) V aferi bratov Kovacs je policija izjavila, da je izročila 17 oseb sodišču. Ti ljudje so pod krinko darov za rodoljubne namene nabrali 9 milijonov denarja, a porabili to vsa zase. Bavili so se tudi s fantastičnimi političnimi načrti, grofa Bethlena so hoteli umoriti, blagajno v Velikem Varadinu oropati, spraviti v promet ponarejene češke

Za gospodarsko pravičnost.

(Govor poslanca Ivana Vesenjaka v narodni skupščini pri razpravi o proračunskih dvanajstlinah dne 27. junija.)

Gospodje narodni poslanci! Ko stopam kot branilec našega oddvojenega mišljenja oziroma oddvojenega mišljenja Jugoslovanskega-muslimanskega kluba na to mesto, se mi zdi, da vršim nalogo grškega bajeslovnega Sisifa, ki je brez prestanka valil težko skalo na goro, a mu je vedno zdrknila nazaj. Razlika je samo v tem, da je ta bajeslovni Sisif opravičeno trpel, medtem ko mi trpimo brez krivde.

Težko je govoriti ljudem in tovarišem, ki imajo za vse naše stvarne argumente, za vso našo odkritost in en odgovor, da smo namreč »lokalni egoisti« in »jugoslovanski jevreji«. Mi smo sicer vajeni, da se nam je tako godilo v preteklosti, da smo morali poprej poslušati taka očitanja, ampak od brata mi tega nismo pričakovali, od brata smo pričakovali več, pričakovali pred vsem tudi ekonomsko enakopravnost. Zadnja leta, posebno pa razvoj od l. 1921. naprej nas je uveril, da smo se v tem oziru bridko motili.

Vse opazke o egoizmu in jevrejstvu pa nas ne motijo, kajti preko Vodnika, ki nam je zaklical:

»Slovenec, Tvoja zemlja je zdrava, za pridne nje lega najprava...«

preko tega klicatelja in Prešerna, preko Slomška in nepozabnega Kreka gre naša pot narodne, prosvetne in ekonomske osamosvojitve v trdni smeri navzgor do današnjega dne. To je naš »mentalitet« in ne oni, o katerem je govoril šef sedanje vla-

krone itd. Državno pravdnštvo bo sesvilo obširno obtožnico.

PREDVOJNI DOLGOVI.

Inomost, 30. junija. (Izv.) Konferenca nasledstvenih držav, ki se je pečala z ureditvijo predvojnih dolgov, je bila danes končana. Ustanovila se bo posebna organizacija upnikov, ki bo sklepala dalje o načinu plačevanja predvojnih dolgov od strani nasledstvenih držav.

NEMSKO-ESTONSKA TRGOVSKA POGODBA.

Berlin, 30. junija. (Izv.) V Revalu je bila 27. junija podpisana trgovska pogodba med Nemčijo in estonsko državo.

SABOTAŽA V PORUHRJU.

Mainz, 30. junija. (Izv.) Okrožno sodišče je obsodilo zaradi sabotaže sedem oseb na smrt, ker so poskušali spraviti s tira vlak, ki vozi v Wiesbaden.

DELAVSKA STRANKA.

London, 30. junija. (Izv.) Ramsay MacDonald je bil izvoljen za predsednika izvršnega odbora delavske stranke.

POTRES V ITALIJI.

Rim, 30. junija. (Izv.) V Livornu, v Bo-logni in v Modeni so danes čutili 8 sekund trajajoč potres.

PIETRAVALLA OPERIRAN.

Neapel, 30. junija. (Izv.) Podpredsednik zbornice Pietravalla, katerega je bil neki neznanec zabodel, je bil danes operiran. Njegovo stanje je nevarno. O storilcu ni nobenega sledu.

de, da bi nas ponižal in s tem opravičil svoje metode, da ravna z nami kakor z državljani druge vrste. (Klici na desnici: Tako jel)

Da govorim nekako z besedami našega pesnika Zupanciča: »Vaši pesmi o junštvu stavim nasproti našo pesem o čistem hrepenjenju naših src in pesem o našem delu za našo narodno, prosvetno in ekonomsko osamosvojitve.« Vsa ta naša dolga pot je polna ljubezni do naše zemlje, polna je tudi vere v slovensko pravičnost, upravičeno polna tudi ponosa nad dosedanjimi našimi uspehi. Zato nas žalijo takšna izvajanja, takšne besede. Če bi mi začeli govoriti v tem tonu, bi lahko šlo to v brezkončnost; toda mi gojimo in naglašamo ne samo tukaj, ampak tudi na zborih to, kar nas spaja, kar naj krepí našo skupnost. Toda mi hočemo graditi na že od nas utrjenih temeljih našo skupno hišo. (Pritrjevanje in ploskanje na desnici.)

GOSPODARSKA PRISTRANOST.

Mnogo se govori o osvoboditvi in bratstvu, toda ironija je, ako ni ekonomske svobode, ekonomske enakosti in bratstva in ako občutimo mi vedno bolj le realizacijo znanega pregovora: »Mi smo si sicer bratje, a naše torbe si niso sestre.« (Klici na desnici: Tako jel)

Često je padla zadnji dve leti tukaj beseda lažen budžet, in če je to res, potem so dvanajstine še večja laž in ekonomska krivica.

Da prikrijete to pristranost, prihajate z nekimi tabelami in izkazi, s katerimi hočete dokazati neko navidezno enakost. Toda, gospodje, oglejmo si rajše na podlagi resničnih obračunov, kaj se je v resnici plačalo na posameznih davkih, pristojbinah, monopolih itd., pa bomo videli drugo sliko. Potem bomo videli, da ekonom-

popisal; obenem mi je razodel, da je bil del poda okoli 16 palcev v kvadratu lično izrezan in spet vložen. S pritiskom se je dvignil ta del, da je lahko vtaknil prst v odprtino. Tako je polagoma dvignil na preprogo pritrjeno loputo, ki je vodila v sprednjo podladije. Prižgal je s fosforovo užgalico malo svečo jo pritrdil v bliščivko, se spustil po lestvi v odprtino in me pozval, naj mu sledim. Storil sem to. Augustus je loputo od zdolaj zaprl z žebeljem tako, da je zadržala spet prejšnjo lego in da odprtine ni bilo več videti.

Sveča je brlela in le s težavo sem sledil tovarišu skozi razmetano ropotijo. Polagoma so se oči navadile teme, prijel sem se prijateljevega suknjica in tako sem lažje nadaljeval pot. Po brezštevilnih ozkih prehodih sva dospela slednjič do z železom okovanega zaboja, v kakršnem ponavadi shranjujejo porcelan. Bil je skoro 4 čevlje visok in nad 6 čevljev dolg, ja namoč ozek. Dva velika prazna soda za olje sta ležala na njem in nad njima so bile prav do stropa nagromadene štorje. V kaotičnem neredu je ležalo vsenaokrog vsakovrstno ladijsko orodje in pa pisana množica košar, sodov in svežnjev, tako da se mi je kar čudno zdelo, da sva sploh mogla do zaboja. Kasneje sem pogruntal da je Augustus to ropotijo razmetel s tem namenom, da bi me popolnoma skril. Imel je pri delu enega pomagača, ki pa je ostal na kopnem.

(Dalje sledi.)

Edgar Allan Poe:

Znameniti doživljaji Arturja Gordona Pyma.

Pri izvršitvi goljufivega načrta sem moral naravno večino dela prepustiti prijatelju, ki je velik del dneva prebil na krovu »Grampus«, kjer je čel nad različnimi pripravami v kajiti mesto očeta. Na večer pa sva se stalno sestala in se veselila nad. Skoro mesec je pretekel tako, ne da bi došlo načrt, ki bi obetal biti uspešen; naenkrat pa mi je razkril, da je že vse potrebno ukrenil. V New-Bedfordu je živel moj sorodnik, gospod Ross, pri katerem sem prebil včasih par tednov. Brigg naj bi odplul sredi junija (l. 1827) in sklenila sva, da bo moj oče prejel eden ali dva dneva pred odhodom ladje pismo gospoda Rossa, ki me bo povabil preživeti spet par tednov pri njegovih sinovih Robertu in Emmetu. Augustus je prevzel sestavo in odpošiljatev pisemca. Ko bi torej navidez odpotoval v Bedford, naj bi se javil pri tovarišu, ki bi mi nato preskrbel skrivališče na krovu »Grampus«. Zatrjeval mi je, da bo to skrivališče zadosti udobno za prve dni, ko se še ne bom smel pokazati. Kakor hitro pa bo ladja tako daleč pripelala, da na povratek zavoljo mene ne bo misliti, se bom pa preselil v kabino; njegov oče pa se bo le priščno smejal tako uspeši šali. Srečali bomo dosti ladij, ki bodo prevzele pismo na moje stariše, ki naj bi jih zadosti podučilo o razločevanju.

ske enakosti nimamo ne v pokrajinah, nima-
mo je ne med kmeti, ne med drugimi
stanovi. Tukaj smo si precej enaki mi iz
Slovenij ekakor tudi bratje iz Šumadije in
Makedonije, vsi smo usuznjeni zlatemu te-
letu belgrajske bankarske čaršije! (Klici na
desnici: Tako jel)

Meni se dozdeva pri kritičnem pre-
motrivanju budžeta, naknadnih kreditov in
dvanajstin, da so naši gospodje finančni
ministri pozabili, kaj pravi moderna zna-
nost o državnih financah. Naj omenjam, kaj
pravi Witte, znani ruski državnik in fi-
nančni reorganizator predvojne Rusije. Ta
pravi:

„Finančna veđa je znanost, kako si
država pridobi na najboljši način materi-
elna sredstva, in kako jih z najboljšo or-
ganizacijo porabi v dosego najvišjih ciljev.“

In kašni so ti najvišji cilji? To je bla-
gostanje ljudstva, blagostanje ljudstva pa
po nauku ravno tega moža zahteva, da se
mora država odreči fiskalnim navideznim
ugodnostim, ki nasprotujejo razvoju narod-
nega blagostanja.

Ali se pri nas ravna tako? Ali pri nas
ne prakticiramo ravno tega, kar odsve-
tuje Witte in kar odsvetujejo vsi najboljši
sedanji angleški in ameriški finančniki?
Ne, ne ravnamo se po nasvetih teh mož in
pri nas tudi ni vsaj relativne enakosti po
pokrajinah, po stanovih. In ker je ta
neenakost, bo prišel ne le gospodarski za-
stoj, temveč gospodarski polom, posebno
slovenskega dela naše države. To mi vi-
dimo vnaprej in zato se proti temu tako
vztrajno borimo. (Pritrjevanje na desnici.)

Ali veste, kam v splošnem vodi taka
neenakost? Pogledajte si razvoj Evrope od
konca 18. stoletja. Vse evropske revoluc-
cije, od prve francoske v letu 1789. pa do
zadnje grandiozne ruske revolucije, imajo
svoj izvor v zavesti ekonomske neenakosti
narodov in stanov.

Z bolešto v srcu moramo tukaj kon-
statacijski, da gremo v naši državi kljub vsem
našim prizadevanjem, kljub vsem našim
predlogom, katere vi prelahkomiselno ali
zavestno brutalno in namerno odklanjate,
vedno večji ekonomski neenakosti in ne-
enakemu tretiranju nasproti. Dokaz nam
je tudi ta sedanji vladni predlog o dvanaj-
stinah. —

MIŠLJENJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA.

Naše slovensko ljudstvo ima v tem
oziru dobro razvit čut in tukaj imate po-
jasnitev vzroka, zakaj so in bodo propadle
pri nas in na Hrvatskem stranke, ki bi
skušale podpirati takšen sistem državnih
financ, kjer dobiva beseda finance zopet
svoj nekdanji odvratni pomen, kakor ga je
imela pred stoletji, ko je značila »prebri-
sanost« izkoriščanje in odiranje. (Klici na
desnici: Tako jel)

Naš narod govori rad v prilikah. Tako
sem slišal na nekem shodu o našem finanč-
nem gospodarstvu sledečo priloiko: »Naše
državno gospodarstvo je podobno kravi doj-
nici, ki ima svoje roge in gobec v Slove-
niji, vime pa v Belgradu.« Jaz pa pravim:
ta krava nima rogov in gobca samo v Slo-
veniji, temveč tudi v Hrvatski, Bosni, Šu-
madiji in Makedoniji, in pri vimeni niso
vsi Belgrajčani, temveč le kapitalistična
čaršija ter njeni eksponenti in »Kostgän-
gerje«, to je »popolo grasso«, bi rekel Ita-
lijčan, pa naj je ta popolo grasso v Belgra-
du, Gjevgeliji ali Mariboru. Treba bo ven-
dar enkrat to kravo obrniti, da bo imela
vime tudi pri nas in da bo deležen teh do-
brot tudi ves jugoslovanski delovni stan,
posebej pa še kmetsko ljudstvo. (Klici na
desnici: Tako jel)

Čudim se, kako je ta kapitalistični si-
stem znal usuznjiti tako strašno belgrajsko
javnost! Najmarkantneje in najkrajše je po-
dano tukajšnje mišljenje v notici, ki sem jo
včeraj čital in ki se glasi:

»Zašto?« V tej notici vprašujejo, za-
kaj kmetsko ljudstvo ne plačuje davkov v
predvojnem razmerju?

Ker je to mišljenje izraženo z dejanji
v teh dvanajstinah, vam dam na to vpra-
šanje jasn odgovor. Zato se ne dovedejo
in ne smejo dovesti dajatve kmetskega
ljudstva na predvojne razmere in v pred-
vojno stanje, ker je kmetski narod postal
zaveden, ker je njegov ekonomski položaj
drugačen, ker kmetsko ljudstvo veliko
dražje kupuje, kar za vzdrževanje svojega
gospodarstva rabi, kakor je kupovalo po-
prej. Se drug načlen razlog je: kmetsko
ljudstvo kot najmočnejši steber države in
družabnega reda nikjer več ne sme in ne
postati suženj ali kuli, ki bi imel le delo,
drugi pa uživanje. Na deželi, pa tudi v to-
varnah se trudijo vsi: mož, žena, deca; po
belgrajskih kavarnah, gostilnah, promenah
in tudi po drugih mestih, posebno pa
še po letovišcih, vidimo le češčenje luksu-
za in lenobel! To stran našega javnega živ-
ljenja naj si pogleda gospod finančni mi-
nister in cela vlada, pa bo našel pot k
ravnotežju našega državnega proračuna!
(Klic na desnici: Tako jel) Kaj bomo go-
vorili o štedenju, ko imamo povsod sistem
razsipavanja in pa nereelnosti ter izrazi-
tega protežiranja neproduktivnih slojev in
ustanov. ki kot nenasični vampirji niso

kri in mozeg našega ljudstva. (Klici: Tako
jel) —

STALIŠČE JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Naše načelno stališče, ki je praktično
dobilo izraza v odvojenem mišljenju o dva-
najstinah glede dajatev, je:

1. Materielno izenačenje po vseh po-
krajinah na podlagi obstoječih davčnih si-
stемов, kjer se naj dobro vpošteva davčna
moč, čisti donos, areal zemlje in število
prebivalstva;

2. izenačenje po stanovih, kar zahteva
tudi naša ustava, namreč progresivnost v
vseh dajatvah.

Vidite, to so naša načela. Novi davčni
zakoni in nova določila morajo sloneti na
ustavi, katero brani sicer vladina večina
na vse načine.

Finančni minister je imel o priliki de-
bate o naknadnih kreditih prav lep simpa-
tičen govor, razvijal simpatičen program
toda uresničenje tega programa se v pred-
stojem predlogu o dvanajstinah ne strinja
z njegovimi izjavami. Dejanja so čisto
drugačna, kakor so bile njegove besede.
Zavedam se čisto dobro, da ne more vsega
tako naglo in temeljito poravnati, kar se tiče
izenačenja davkov v posameznih pokraji-
nah, ali vsaj tendenca bi morala biti, da
se hoče to zgoditi. Toda te tendence v tem
predlogu ne vidimo niti trohice. Zdi se mi,
da ima gospod finančni minister precej ne-
zmožne pomočnike in preveč kapitalistič-
nega in premalo socialno-ekonomskega
naziranja. In to je žalostno, kar moramo
vsi obžalovati. (Pritrjevanje na desnici.)

Izenačenje med prejemki in dajatvami
v posameznih pokrajinah mora priti! Mi
nočemo, da bi se nam sedaj pri bratu in
po bratu godilo to, kar smo doživljali pri
naših nasprotnikih. Dunaj, Pešta, Gradec,
Celovec in Trst pričajo o tem in sedaj naj
priča še Belgrad? Mislim, da to ni dobro.
Tam smo morali dajati, bili smo izsesavani,
v zahvalo so nam pa odgovorili, da nima-
mo pravice do nikakih zahtev, da nimamo
pravice do nikakih pritožb. Od brata smo
pričakovali kaj drugega! Pričakovali smo
tudi ekonomske svobode, ne pa tlake. —
(Klici na desnici: Tako jel)

IZ AVTONOMNE UPRAVE.

Dovolite, da vam pojasnim na dveh
vzgleh, ki so očitni, da vidite, zakaj se
naš svet tako pritožuje. To so predvsem
naše ceste. Ceste, ki v Sloveniji obstoje,
so gradile pokrajine, gradili so jih okrajni
zastopi in občine. Torej popolnoma avto-
nomni organi, avtonomne organizacije z
avtonomnimi davki in dokladi. Naši
ljudje se zavedajo, da so vse te ceste zgra-
dili sami in da jih ni zgradila bivša avstrijs-
ka država. Sedaj ko vidijo, da se država
za vzdrževanje teh cest ne briga, kar bi
bila njena dolžnost, se zavedajo, da je to
velik nedostatek in velika krivica in da se
jih hoče ekonomsko izrabljati. Isto je tudi
šolskimi zgradbami. Glejte šolske zgrad-
be, bodisi za ljudske šole, bodisi za stro-
kovne šole — so zgradile naše občine in
naše pokrajinske avtonomne oblasti. Se-
daj, ko nimamo več svoje avtonomije, bi
morala zato skrbeti država, ki pa tega ne
stori. Naše ljudstvo pa ne more več graditi
takih zgradb iz lastnih sredstev še za srb-
ske kraje. Iz teh dveh vzgledov, ki sem jih
navedel, morete razvideti, da naš kmet
dobro čuti ekonomsko neenakost. To sta
samo dva vzgleda, enakih vzgledov je pa
še cela vrsta v državnem proračunu in tudi
v teh dvanajstinah.

Mi smo vedno pripravljeni prispevati
sorazmerno, toda nič več in nič manj! Se-
veda zahtevamo, da se z vsemi vplačili pa-
metno, vestno in dobro gospodari ter se
ne uganja po podrejenih oblastih ne pro-
tekcija, ne korupcija, temveč se dajatev
na najboljši način uporabijo v dosego lepih
državnih ciljev. In tukaj je zopet naša be-
seda in zahteva o štedenju. Beseda štediti
je pri našem gospodarstvu poznana, toda
vporabljen le na nepravem mestu in ob
nepravem času. To je sistem, ki ga tudi
sedanji gospod minister s svojim sedanjim
predlogom ni porušil. In naš glas je glas
protesta proti vsemu, kar ni prav in dobro
v naši državi, pa naj zadeva katerikoli re-
sor in katerikoli panogo našega državnega
gospodarstva. Obenem je apel, naj pride
do pravičnosti in sporazuma od katerekoli
vaše strani.

Gospodje, opozarjam na sledeče. Nem-
čija je dosegla po zmagonosni vojski leta
1871. silen razmah in je napredovala na-
ravnost neverjetno v vseh svojih narodno-
gospodarskih panogah, ker je Bismarck
znal povzeti rezultanto iz preteklosti, so-
dobnosti za bodočnost, iz centripetalnih
in avtonomnih sil in teženj. Tako bi mo-
rala dobiti tudi naša država moža, silnega
po duhu, trdnega po volji in z jasnimi vpog-
ledi v naše obstoječe ekonomske in poli-
tične sile.

Po svetovni vojski smo v historično-
kritičnem stadiju. Ali bomo znali ustvariti
ekonomsko in politično specifično naš si-
stem, naš jugoslovanski sistem, ki bo spra-
vil v sklad našo preteklost z nalogami na-
še bodočnosti ne na kopio in aplikacijo

tujih vzorcev in to še takšnih, ki so se že
izkazali kot slabi.

Znan je izrek Bismarckov: »S slabimi
zakoni in dobrimi uradniki se zamore vladati.«
Dovolite, da mi dostavimo: s sla-
bimi zakoni, s slabo upravo in s slabim
in krivičnim proračunom pa se sploh ne
da vladati. In naj se potem to poskuša z
diktaturo osebe, stanu ali plemena odnos-
no narodnosti?

BRUTALNO PREGLASOVANJE.

V finančnem odboru ste nas gospodje
iz vladne večine brutalno preglasovali, od-
bili ste vse naše izpreminjevalne predloge,
čeprav so bili stvarno dobro utemeljeni.
Bili ste nedostopni vsem treznim, objektiv-
nim razlogom. Pameten državnik tega ne
dela! On išče kompromisov.

Brutalno nadglasovanje in nasilno uva-
janje enostranskih metod pristranosti v
državnem gospodarstvu vodi do katastro-
fe. To naj imajo pred očmi tudi sedanji
državniki, kajti sicer smo prisiljeni mi za-
pisati za naš narod nad vhomod te dvorane
Dantejeve besede: »Lasciate ogni spe-
ranza«.

Če se to zgodi, če pride naš narod do
tega prepričanja, potem bo ugašal tudi
ogonj jake državljanske ljubezni, ubito bo
prepričanje o pravičnosti, in zavest, da
smo zapostavljeni in zatirani, da smo dr-
žavljeni druge vrste, da smo sploh oni, ki
se nas izkorišča, ta zavest bo uspeh va-
šega dela in tudi vaša krivda. (Živahno
odobravanje in ploskanje na desnici.)

Ustavalec slovenskega gospodarstva.

»Na Vidovdan smo objavili člančič, kjer
smo našo javnost, zlasti trgovske in gospo-
darske kroge, opozorili na veliko škodo,
ki jo prizadeva slovenskemu gospodarstvu
dvoletno pisanje »Slov. Narod«, ki v go-
spodarskem delu res graja, kar je
graje vrednega, v svojem političnem
delu pa do brezskrajnosti podpira in
hvali tisto centralno vladno,
od katere ukrepov in določb je v prvi vrsti
odvisen gospodarski procvit in napredek
Slovenije. Na podlagi tega nespornega
dejstva, ki se da dokazati takorekoč iz
vsake vrstice »Slov. Narod«, smo ugotovi-
li, da je tako dvoletno držanje za sloven-
ske gospodarske interese skrajno škodljivi-
vo, ker mora vendar vsaka vlada, ki bere
vsaj po jeziku še slovenskem listu vedno
le svojo hvalo, brezdvomno priti do prepri-
čanja, da vse to, kar pišejo in zahtevajo
gospodarski krogi (Trgovska zborni-
ca, Zveza industrijcev itd.) v »Slov. Narod«,
le ne more biti tako hudo, ker sicer
bi isti list vlade in njenih ukrepov vendar
venomer ne hvalil in slavil! Celo
zloglasni kuluk je hvalil! Menda bo tudi
»Slov. Narod« še imel toliko pameti,
da mora biti zaupanje v verodostojnost navedb
iz gospodarskih krogov z večno po-
litično hvalo vlade silno omajano, ker
mora biti vsaka vlada, ki bere večne
slavospeve na sebe v »Narod«, vendar
prepričana, da je vse dobro in prav, kar-
koli ona ukrepa. To je vendar vsakomur
jasno. »Narod« pa vendar ne. Na naš
člančič odgovarja namreč med drugim:
»Slovenec« nas graja in se huduje nad na-
mi zaradi političnega dela v listu (to
je res, ker slovenskim gospodarskim inter-
esom to silno škoduje, op. ur.), kar prica
samo o tem, da smo na pravi poti (libe-
ralec« mora namreč vedno trditi ravno
nasprotno, kar trdi »klerikalec« — če je za
»klerikalec« $2 \times 2 = 4$, mora biti za »li-
beralec« $2 \times 2 = 3$ ali pa $2 \times 2 = 5$, op.
ur.). In dobra je tudi naša politika, v
kateri se gospodarski interesi Slovenije za-
stopajo in branijo resno in pošteno
(ker dotične članke pošilja »Narod« ali
Trgovska zbornica ali pa Zveza industrij-
cev, op. ur.) tako, kakor v posebnem delu,
določenem za gospodarstvo... Naše delo-
vanje pa ni kričasko ali napihnjeno, kakor
ono pri »Slovenec« in pri klerikalnih po-
slancih, namreč preudarno in odločno (zla-
sti v političnem delu! op. ur.). Ako
bi bilo »Slovenec« res kaj mar za sloven-
sko gospodarstvo, potem bi bil že zdavnaj
opustil svoje rovarsko počenje in bi se
bil lotil koristnega dela v prid države. Ta-
ko pa samo zapravlja dragoceni čas z...
oviranjem dela za konsolidacijo države.
Ako padajo udarci na naše trgovce in indu-
strije, je ena glavnih krivd pri tem na
»klerikalni stranki«. — Z ozirom na ta »od-
govor« ugotavljamo najprej, da »Narod«
nič ne govori o tem, ali je res ali ne, da je
njegov politični del vse nekaj drugega ka-
kor gospodarski del, ampak se izmotava od
tega glavnega vprašanja čisto lepo in
mirno z njemu prirojenim psovanjem na
»klerikalec«! V drugem oziru pa je ta od-
govor velezanimiv, ker nam znova doka-
zuje, kakšna bi morala biti slovenska poli-
tika po »Narod«. Kakor je iz »Narodove-
ga« odgovora razvidno, hoče »Narod«, naj
slovenski poslanci »nekaj dosežejo« z va-
ljanjem v prahu pred belgrajsko
milostjo in s suženjskim hlapče-
vanjem vsakokratni vladi, nik-
dar pa ne s ponosnim zahtevanjem,

z odločnim naglašanjem svojih pravic in s
prezirljivim odklanjanjem vsake »milosti«,
kakor to delajo tisti gnusni »klerikalci«. Ali
pri »Narod« ne vidijo, koliko gospo-
darskih koristi »dosežejo« pri vladi tisti
muslimani in Nemci, ki vladi tlačijo? Prav
nobenih! In slovenski poslanci naj se
gredo pred vladno valjat za prazen nič, sa-
mo da bi bil »Narod« z njimi zadovoljen
zaradi njihovega beračenja za milost pri ti-
sti brezobzirni vladi, ki jo »Narod« v po-
litičnem delu tako silno hvali? Kdo de-
la za slovenske gospodarske kroge in kori-
sti v Belgradu in kako, to pa »Narod« prav-
lahko zve pri merodajnih gospodarskih
krogih samih — če hoče, oziroma če mu
slovenski gospodarski krogi, kar je sloven-
skih in pametnih, sploh še kaj zaupa. —
Da pa je »Slov. Narod« v Belgradu vpošte-
van, kakor se sam hvali, radi verjamemo.
Kot dokazilni material za to, da se sloven-
skim gospodarskim krogom dobro godi
in da gospodarske pritožbe iz Slovenije ni-
so resne, služi vladi politični del
»Naroda« izborni!

Politične vesti.

+ Ljudstvo za svojimi poslanci. Na
praznik sv. Petra in Pavla sta se vršila
dva sijajna shoda na Dolenjskem, v St. Jer-
neju in na Raki. Poročal je urednik Smodej
o politiki SLS po zadnjih volitvah in borbi
poslancev Jugoslovanskega kluba v narod-
ni skupščini. Govornik je korenito razkri-
kal laži, ki jih trosijo po deželi različni
nasprotni agitatorji. Zborovalci so izjava-
njem govornika burno pritrdjevali in soglas-
no odobrili politiko Jugoslov. kluba.

+ Zborovanje K. Z. na Podgradu je
bilo na Petrovo jako dobro obiskano. Po-
ročilo tajnika Munda so vzeli zborovalci
na znanje in izrekli soglasno zaupnico in
priznanje Jugoslovanskemu klubu, osobito
dr. Korošcu in zastopniku novomeškega
okraja poslancu dr. Kulovcu.

+ Poglavje o atentatih. Kaj je atentat?
Atentat je napad. In sicer navadno napad z
orožjem. In sicer na človeka. Človeka
napasti z orožjem pa po modernih pravnih
pojmihi ni dopustno in tudi ne lepo. V pri-
vatnem življenju imamo za poravnava raz-
nih krivic sodišča in šele sodišče kot dru-
žabna in državna ustanova ima moč in ob-
last v gotovih slučajih seči po človeškem
življenju. Potem imamo tudi vojske, ki so
pa nenavaden in izjemen pojav, kjer sme in
po predpisih celo mora človek seči po člo-
veškem življenju. Vsak drug slučaj posega-
nja po človeškem življenju pa označuje mo-
derni naziranje kot zločin in ga tudi temu
primeri kaznuje. Pri vsakem zločinu so
pa merodajne pri odmeri kazni tudi ok o-
liščine, ki so storilca naginile k zločinu.
Gotovo okoliščine so včasih take, da izzo-
vejo celo oprostitno razsodbo, s čemer pa
ni rečeno, da zločin ni zločin kot tak, am-
pak samo da je zagrešen v okolnostih, ki
izključujejo kazn. Zato se tudi atentati
kot napadi na človeška življenja zločini, čis-
to navadni zločini. Lahko pa so pri odmeri
kazni merodajne okolnosti, da sodišče zlo-
činca oprosti, kakor ga lahko oprosti vsled
gotovih okolnosti tudi kazni za vsak drugi
zločin. To velja pravno tudi za atentate, iz-
vršene iz politič. nagibov. Nobena politika
ni v stanu napraviti iz atentata kakšne kre-
posti. Če pa dela ta ali ona politika iz aten-
tatov krepostna dejanja, potem to ni več
politika, ampak zaslepljenost. In na taki
zaslepljenosti trpi »Slov. Narod«, ki imenu-
je dr. Korošca »pogled Radića najnesramnej-
šega človeka v Jugoslaviji«, ker je rekel, da
obsoja vsak atentat, onega v Sarajevu
ravno tako kot atentat na Pašića. »Narod«
ima za atentate očitno dvojno mero: ena
za pripadnike svoje politike, drugo pa za
politične nasprotnike. Če bi n. pr. kakšen
orjunaš ubil Radića ali pa dr. Korošca, bi
po teoriji »Slov. Narod« ne zagrešil zloči-
na. Če bi pa kakšen »klerikalec« tiskarno
»Slov. Narod« le krivo pogledal — o, to bi
bilo vpitja po policiji! To je logika, kakor-
šne je zmožen le še »Slov. Narod«.

+ Hujskanje dr. Korošca. Sinočni
»Narod« poroča: »Novinarjem je dr. Ko-
rošec izjavil: Po morali katoliške cerkve se
morajo obsojati vsi atentati, tako atentati
na Draškovića in Pašića, a ravno tako se
mora obsojati atentat na Ferdinanda v Sa-
rajevo. Nikakor se ne morejo eni atentati
obsojati, drugi pa poveljevat.« — To iz-
javo dr. Korošca imenuje »Narod« drznost
in nesramnost, češ, da je hotel s tem na-
migniti — tako piše »Narod« v posebni to-
zadnevni dnevni notici — da je Pašić ozi-
roma srbška vlada odgovorna za atentat
v Sarajevu! To je zopet ena, ki je vredna
»Naroda«. Kaj bi bilo na primer, če bi bil
dr. Korošec izrekel te besede napram Lloy-
du Georgeu? Ali bi »Narod« tudi v tem
slučaju pisal, da je hotel dr. Korošec ozna-
čiti angleško vladno kot aranžerko atentata
v Sarajevu?

+ Korajžni Nemci! Ko se je na Vidov-
dan 28. junija v skupščini glasovalo za
dvanajstine in s tem za zvišane davke, so
vsi nemški poslanci korajžno odkurili iz
sejne dvorane. Pred glasovanjem je v ge-
neralni debati njih govornik dr. Krafft iz-
javil v svojem govoru, da bodo Nemci gla-

sovali proti. Ker pa ni bilo sigurno, da dobi vlada večino, so radikalni poslanci k Nemcem svoje agente, ki so kupili Nemce. In korporativno je nemška skupina zapustila sejno dvorano. Danes so Nemci v parlamentu popolnoma podobni prejšnji Pucelji gadi, ki je tudi za vsak sladek Pasčev nasmeš in za strankarske koncesije glasovala za nesrečno ustavo in za vse, kar je vlada hotela. Nemški in nemškutarski volivci na Stajerskem, zahvalite se Schauerju in njegovim kolegom za neznošno zvišane davke!

+ Radikalni so pri glasovanju za dvanajstine in nove davke dne 28. junija zmagali samo slučajno in z velikim pritiskom. Dobili so pravzaprav samo okoli 98 glasov. 7 so si jih kar prišteli. Opozicija je imela 70 glasov in sicer: 20 Jugoslovanski klub, 6 muslimanov, 6 zemljoradnikov, 1 socialist, 2 neopredeljeni in 35 demokratov. Manjkali so 4 naši (3 Bunjevci), 12 muslimanov, 3 zemljoradniki, 1 socialist, 15 demokratov in 4 neopredeljeni, med njimi seveda gospod — Pucelj. Če bi bili vsi ti navzoči, bi imela opozicija 107 glasov brez Nemcev. Radikalni so bili silno nervozni, ker so se bali, da bodo tudi srbski radikalni kmetje pod vodstvom Rankovića glasovali proti, istotako 13 džemijetovcev in 8 Nemcev. A vlada je v zadnjem momentu te glasove — kupila. Kaj bo neki pri glasovanju v posebni debati!

+ Kdo je zakrivil »kuluk«? »Kuluk« prihaja vsled današnjega neugodnega gospodarskega položaja, »kateraga« so v veliki meri zakrivil: tudi naši klerikalci. Tako in nič drugače beremo v večeršnjem »Narodu«. — Ker »klerikalci« ne sede v vladi, ampak v vladi odločujejo edinole srbski radikalci, in sicer že precej dolgo, zato so slabega gospodarskega položaja v državi seveda krivi »klerikalci« — kdo pa drugi? »Klerikalci« izdajajo nove valute in devizne odredbe, »klerikalci« oborožujejo armado, »klerikalci« so napravili Bleerovo posojilo in vrgli vse avstrijske zlate krone na švicarski trg za »popravku dinara«, »klerikalci« so naložili Sloveniji šestkratni zemljiški davek itd. In sedaj so vpeljali še »kuluk«! Ali morda s tem, ko so »Slov. Narod« povedali, kaj je pravzaprav »kuluk« in okrcali njegovo sramotno stališče v tem vprašanju? Iz vsega »Narodovega« pisarnja pa je razvidno, da morajo biti ti »klerikalci« silno močnejši gospodje, ki zmorejo vse, samo enega ne: V »Narodove« možgane vbrizgati le za sovjetsko kopejko pameti, in »Narod« odvaditi nesramne lažnosti, tega tudi »klerikalci« ne morejo.

+ Adam — pardon, policija, kje si? »Aktualno za današnjo vlado pa mora postati vprašanje javnega mnjenja na Hrvatskem in v Sloveniji ter deloma v Bosni (tam le »deloma«, ker je nekaj radikalov v parlamentu, op. ur.), ki je izrazito proti konsolidaciji jugoslovanske državne oblasti. Znanе varnostne (!) in prohibitive mere naj se poglobijo... Vlada bo našla pripravne ukrepe... Radič, Korošec in pa Spaho so po našem osebn odgovorni za defetistične struje v jugoslovanski javnosti. — Ni treba posebej omenjati, da prihajajo ti srčni vzdih po obznani in po policiji in po večalnih in kanonih in prekem sudu iz najglobljih globin umazanega srca »Slov. Naroda«. Ta list, ki nosi še danes ponosni naslov »Slov. Narod«, se ne sramuje javno v svojem uvodniku pozivati vlado na »varnostne in prohibitive mere« proti vsem onim, ki se čutijo zavedne Slovence, katerih doslej še noben domač ali tuj učenjak ni prišteval drugam kot med Jugoslovane in sicer samo zato, ker noben zaveden Slovenec ne čuti danes več potrebe po klečepalstvu »Slov. Naroda« pred sedanjo belgrajsko vlado. Zato pa »Slov. Narod« vse zavedne Slovence kar vprek imenuje »defetiste, separatiste, protidržavne elemente« itd. Res, lep slovenski list je to, ta »Slovenski (?) Narod«.

+ »Na ostrini noža« sedi baje dr. Korošec. Tja se je vsedel takrat, ko je on sam ostal v Belgradu, v Ljubljano pa je poslal prof. Sušnika, da poroča vodstvu SLS o položaju in da sporoči po svojem povratku v Belgrad parlamentarni delegaciji SLS ukrepe strankinega vodstva. (Na pot v Ljubljano je vzel prof. Sušnik čisto gotovo tudi dr. Korošev stol, tako da se je moral vvesti dr. Korošec takčasno na »ostrino noža«.) Iz okolnosti, da dr. Korošec ni šel sam v Ljubljano, pa sklepa »Narod« (po nekem tedniku), da je to »čudna igra« in »da bi si dr. Korošec rad vnaprej opral roke, ako bi šlo slabo«. — Včasih smo brali in tudi doživeli, da dobijo v raznih državah v slučaju nevarnosti koalicijske vlade, in sicer samo zato, da koalicijska vlada lahko reče, da se ona opira na »vse narod«, ki je zastopan v vseh strankah. Nemci pravijo v takih slučajih, »dass die Politik vom ganzen Volke getragen wird« — da je nosilec državne politike celokupno ljudstvo! Zakaj se torej dr. Korošec ne bi smel opreti v važnih vprašanjih na celokupno svojo stranko? Pri čemur je pač vseeno, ali pride on sam v Ljubljano ali pa njegov namestnik prof. Sušnik, ker ima ta menda tudi ušesa zato, da sliši kaj bo sklenila stranka. V Švici imajo dalje celo referendum, torej neke vrste plebiscit.

kateraga se vedno poslužijo, če nameravajo skleniti nekaj, kar posebno globoko zasaga v ljudsko življenje. Zakaj torej dr. Korošec ne bi smel vprašati svoje stranke za njeno mnenje? Ali ni ravno t a k a politika v resnici ljudska, kjer ljudstvo samo ali direktno ali indirektno odločuje o svoji politiki, ljudski zastopnik pa je samo mandatar in izvrševalni organ ljudske volje? Ali mislijo razni »Narodovi« advokati, da bodo tudi še danes samo komandirali, kakor je to bilo nekdanj? Slovenci so se po svetovni vojni precej predrugačili in danes je ljudstvo že tako zrelo, da se tudi samo zanima za svojo usodo in ne zroča več svoje usode v roke ljudi, ki bi po vsej sili hoteli zopet biti voditelji-komandanti, ne pa voditelji-izvrševalci ljudske volje.

+ »Gospodstvo v Sloveniji« lebdi pred očmi »klerikalcev«. — Tako pravi »Narod«. Mi pa pravimo: SLS že ima gospodstvo v Sloveniji, ker ima 21 poslancev. Zato se ji nič sline ne cede po gospodstvu v Sloveniji. Pač pa »lebdi pred očmi« gospodstvo petim gospodom okoli »Naroda«, ki se ravno zato tako ponižujejo pred vladajočo radikalno stranko, da bi z njeno pomočjo do gospodstva prišli, ker so sami prezanič, da bi mogli sami kaj opraviti med slovenskim ljudstvom iz svoje moči.

+ Kredit 300 milijonov frankov je dovolil 27. t. m. zunanji odsek francoske zbornice jugoslovanski vladi. Pri celi stvari so bile neke težave, a katerih nam naša vlada seveda ne pove. Glavno je, da bomo mi plačali.

Dnevne novice.

— Kako pojdemo v Zagreb? Na evharistični kongres namreč. Kakor že javljeno, pojde iz Ljubljane poseben vlak v s o b o t o (18. avgusta) zjutraj. Kajti kongres bo trajal dva dni, in kdor še ni bil v Zagrebu, si bo želel tudi mesto malo pogledati, za kar v nedeljo ne bo veliko časa. — Za one pa, ki v soboto nikakor ne morejo z doma, bo šel poseben vlak v n e d e l j o zjutraj, ako jih bo dosti. — Po tem lahko vsah presodi, koliko naj pri prigrisatvi plača za hrano: Ako gre v nedeljo, potem plača samo eno kosilo (13 Din); ako gre v soboto zjutraj, potem dvojno kosilo in eno večerjo (13 + 10 Din); ako sploh želi, da se mu hrana sploh poskrbi. To je poljubno. — Tisti, ki žele imeti hrano in prenočišče, morajo biti javljeni v Zagreb do 15. junija, v Ljubljani torej do 7. junija. Drugi, ki si ne želijo hrane in prenočišča, bi se mogli še pozneje prigrisati, a gotovo ne kasneje kakor do konca junija. — Kdo gre najlažje v Zagreb? Iz enega vzroka Ljubljanci, ker jim na katoliški shod ne bo treba hoditi z doma in imeti stroškov, kakor jih bodo imeli drugi. Sicer pa dobrodošli Ljubljanci in deželani.

Privravn. odbor.

— Vidovdanska proslava v Belgradu. Iz Belgrada nam poroča prijatelj: Belgrad se je za proslavo vidovdana vrlo malo zmenil. V celi prestolici ni viselo niti 20 zastav. Zjutraj nekoliko pompa na ulicah, muzika, nastop vojaštva, nato zborovanje pred gledališčem, običajno predavanje po kavarnah in gostilnah, tako je bil v Belgradu končan letošnji vidovdan. Govoril sem s starim Belgrajčanom, ki mi je resnega obraza pripovedoval sledeče: Vidovdan pomeni za nas nesrečo. Prvič je na Vidovdan v znani bitki prišel ob svobodo in na Vidovdan 1921 so sklenili ustavo, ki ne bo prinesla sreče naši očetniji. Lepše bi nam bilo živeti z brati Hrvati in Slovenci v miru in ljubavi, nego, da nam je ta ustava prinesla — sovraštvo. Kot Srb vam povem — vi ste še mladi — ta ustava je nesreča za nas vse. — Stisnila sva si roke in šla vsak na svojo stran.

— Kraljica bo porodila na Bledu. Naš belgrajski dopisnik nam poroča, da se je kraljica Marija odločila, da bo za čas poroda bivala na Bledu. V to svrhu se vršijo že sedaj detajlne priprave. Naročena sta 2 zdravnika — specialista, ki bosta stalno v kraljičini bližini. Poleg tega pripravljajo vse drugo, kar se bo potrebovalo na Bledu. Istotako se napelje (če se že ni) iz Belgrada na Bled direktna telefonska zveza. V to svrhu je dal minister pošte na razpolago najboljšo bakreno žico. V letošnjem poletju namerava večji del belgrajskih bogatašev posetiti Bled. Zategadelj so tako hoteli, da izvršijo nov telefonski vod Belgrad—Bled.

— Društvo katoliških služkinj v Belgradu je v nedeljo 24. junija priredilo prijetno zabavo svojim članicam in gostom. Vršilo se je lepo slovensko petje, deklamacije po ene Slovenke, Hrvatice, Nemke in Mažarke. Slovenske članice so priredile šaljivo igro. Cela prireditev je bila zelo prijetna in je gotovo mnogo pripomogla k tesni organizaciji naših Slovencev v Belgradu. Slovenska govorica ti doni tako lepo in prijetno na ušesa, ako se govori v daljnem — neslovenskem mestu. Prireditev so se udeležili tudi slovenski poslanci.

— Slovenska poroka v Belgradu. V nedeljo 24. junija sta se v belgrajski katoliški cerkvi poročila g. Franjo Šter, lakaj na kraljevem dvoru, z gđ. Antonijo Vidali, uslužbenko v hrvatsko-sloven-

ski menzi. Zenin je doma iz Cerkelj pri Kranju, a nevesta iz Konjic. Poročil ju je belgrajski katoliški župnik č. g. monsignor Alojzij Wagner. Kot priči sta fungirala dvorski lakaj Risto Popović in dvorski kafežija Roko Vukonić. Bilo srečno!

— V Gor. Logatecu je umrl dne 27. junija gospod Ivan Urbančič v visoki starosti 90 let. Pokojni je praznoval leta 1912 še žil in zdrav letno poroko. Blag mu spomin!

— Vožnja pošta Stična—Žuženberk. — Pošto ministstvo je ugodilo intervenciji poslanca Škulja glede vožnje pošte Stična—Žuženberk, kjer se v najkrajšem času zopet odpre vsakodnevna pošta.

— Telefonska zveza s Trstom. Četudi gre 40 odstot. prometa iz Slovenije v Italijo preko Trsta, vendar še danes ni telefonski vod prost in se ne more uporabljati, četudi je tehnično vse urejeno. V tej zadevi je interveniral poslanec Škulj pri poštmem ministstvu, da se nemudoma ta zadeva uredi. Kot se je zoznalo, se bodo tozadevna pogajanja z Italijo kmalu ugodno zaključila, na kar se telefon izroči javnemu prometu. Poslanec je zahteval nujno rešitev, ker telefon je za promet glavni pogoj.

— Prva absolventa ljubljanske tehnike. Dne 23. junija sta položila kemika Ladislav Guzeli iz Sovodenj in Matija Grigič iz Bebrine drugi del diplomskega izpita na kemijskem oddelku univerze v Ljubljani in s tem kot prva absolvirala svoj študijski na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani. Diplomsko delo gospoda Guzela, izvršeno v laboratoriju za analitsko kemijo, obdelava problem razmilenja amylopektinov, diplomsko delo gospoda Grigiča, izvršeno v laboratoriju za tehnologijo organskih tvarin, se peča s problemom zaščite fenolov po alkalijah. Oba gospoda kandidirata za asistentska mesta na kemijskem oddelku ljubljanske univerze.

— Promocija. Dne 7. junija ob 10. uri dopoldne bo promoviran na dunajski univerzi doktorjem vsega zdravilstva g. Pavel Panec z Viča pri Ljubljani.

— Drž. žensko učiteljske v Ljubljani je šlo v preteklem šolskem letu 190 gojenk. Šolsko leto se je zaključilo 28. t. m. s sledečim uspehom: prvi red z odliko je dobilo 67, prvi red 112, ponavljalni izpit pa 6 gojenk. Zaostala ni nobena. Neizpranih radi bolezni je ostalo 5 gojenk. Vseh 53 gojenk IV. letnika se je udeležilo zrelostnega izpita z že znanim uspehom. Istočasno se je zaključilo šolsko leto tudi na deklški vadnici in v otroškem vrtcu.

— Petindvajsetletnica mašništva. Dodatno k notici v št. 143. javljamo, da praznujejo srebrni jubilej mašništva v ljubljanski školi tudi še sledeči gospodje: Braječ Jožef, župnik na Trati nad Poljanami; Bukowicz Henrik, župnik v Mokronogu; Kleindienst Jakob, župnik v pok. na Bledu; Koritnik Anton, gimn. ravnatelj v St. Vidu; Petrič Ivan, mestni župnik pri sv. Petru v Ljubljani; dr. Ratajec Anton, gimn. profesor v St. Vidu; Watz l Franc, gimn. profesor v Kranju; Zore Anton, župnik v Mirni peči; Just Jakob, župnik pri Sv. Duhu nad Krškim.

— Slovesna blagoslovitev novega katoliškega doma v St. Petru pri Novem mestu bo v nedeljo 15. junija. Spored: Ob eni uri sprejem in pozdrav gostov pred Domom; obhod po vasi in litanije v župni cerkvi. Ob 2. uri blagoslovitev Doma. Slavnostni govor govori stolni kanonik preč. g. dr. Opeka, ki bo tudi novo stavbo blagoslovil. Na zborovanju bo nastopilo več govornikov. Vrtna veselica. Za vsestransko postrežbo in zabavo gostov bo zadostno poskrbljeno. Sodeluje šentjernejska godba in več pevskih zborov. Okoličani najpriščneje vabljene.

— Državni živinski vagoni in režimska egiptovska tema. Nedeljski izletniški vlaki so res velika dobrota za potnike, pa tudi izdaten vir dohodkov za železnico. Kakor pa je vsakemu veselju prilita kaplja grenkosti, tako tudi tem vlakom ni prihranjena senčna stran. Vzemimo kamniški vlak. Zvečer se pozno vrača v Ljubljano; potnikov kar mrgoli. Utrujen prideš na postajo; tam te po posade v živinski voz brez klopi, da moraš vso pot stati. Pa bodi! Toda neopustno je, da kraljuje v teh vozech prava egiptovska tema. Naj se pripeti kaka nesreča, kdo bo odgovoren? In morala, ali ne zahteva ta luč? Kako malo svetilko bi uprava vendar lahko oskrbela. Prosimo torej, da se temu takoj odpomore. (Opomba uredništva: Kolikor smo poučeni, tozadevno ne zadene prav nobena krivda inspektorata državnih železnic v Ljubljani in tudi ne državnega kolodvora v Šiški. Zato priporočamo izletnikom, naj se ne znašajo nad tukajšnjimi železniškimi uradniki in sprevedniki, ker so ti pri vsem tem čisto nedolžni. Vsa krivda leži edinole na ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu, ki n o č e dati nujno potrebnih osebnih voz na razpolago. Od tu pa pri sedanjem režimu ni pričakovati nobene odpomoči. Za nas pač velja pravilo: Drago plačaj in — potrpi!)

— Zgleden vzgojitelj. V nedeljo so se vračali Orli od prireditve v Radomljah. Pogled na rdeče srajce je huje razjezil učitelja Pivka kakor more razjeziti purana rdeč robec. Najhujše sovraštvo do vsega

orlovskega je pokazal s tem, da je naraščaj opljuval. Gotovo si je povečal ugled in spoštovanje pri učencih, ko so ga gledali, kako nanje pljuva. Višja šolska oblast naj pa na eni strani pridno pošilja navodila, kako je treba mladino varovati posurovelosti, na drugi strani naj pa pošilja učitelje kakor je Pivk. Na eni strani se mora pokazati uspeh.

— Bresavica pri Ljubljani. Tukajšnje Slov. kat. izobr. društvo proslavi 8. junija 1923 20 letnico obstoja. Ker se ob tej priliki ustanovi pevski odsek, sodeluje ta prijaznosti polnoštevilni pevski zbor »Pevske zveze« iz Ljubljane (nad 50 pevcev) pod vodstvom pevovodje prof. g. M. Bajuka. Vabljeni so tudi drugi zbori, ki so včlanjeni v »Pevski zvezci«. — Spored: 1. Tri četrt na 8 slovesne pete litanije M. B. v župni cerkvi. Poje »Pevska zveza«. 2. Ob 8. v Kat. Domu slavnostna predstava »Učitelj«, drama v 3. dej. 3. Velika ljudska veselica na senčnatem vrtu pred Kat. Domom. 4. Slavnostni govor. Govori prof. V. Šarabon. 5. Nastop »Pevske zveze« iz Ljubljane: a) Premrli: Pesem šerjavov, b) Lajovic: Pastirski, c) Foerster: Ljubica, d) Novak: Gorski kraj, e) Bajuk: Devojka je ružu brala, slovaška narodna, f) Bajuk: Teško travi, črnogorska narodna, g) Dev: Veseli letni časi, h) Dev: Njega ni. — 6. Med veselico: Nastop Orlov in Orlci. 7. Srečolov. Turška kavana itd. Za mrzla in gorka jedila, kakor tudi za pijačo, tudi abstinence, bo dobro poskrbljeno. Kogar veseli lepo petje, poštna zabava in se rad razvedri v prosti naravi, naj pohiti 8. junija na prijazno Bresavico. V slučaju slabega vremena se vrši vsa prireditev v Domu.

— Razstavi na okoliških šolah, t. j. na Viču in v Mostah, si lahko vsakdo danes ogleda in se prepriča o napredku predmetnega šolstva.

— Dol. Logatec. Ljudski oder v Ljubljani uprizori v nedeljo, dne 8. junija, ob osmih zvečer v društvenem domu v Dol. Logatcu veseloigro v štirih dejanjih »Hlapec«. Igra je polna humorja in se je na Ljudskem odru v Ljubljani ponovno uprizorila. Upamo, da bo tudi Logatčanom in okoličanom ugajala.

Okrožni zdravniki in jugoslovanski kuluki. Komaj so kuluki pokukali v parlament, jih imamo okrožni zdravniki že kar enajst. Deset jih datira še od jeseni lanskega leta in nimajo nič manj kot 85 točk ali podkulukov. Obsegajo pa razen dolžnosti okrožnih zdravnikov še vse dolžnosti okrajnih in jetniških zdravnikov, cestnih in vodnih mojstrov, krajnošolskih, tržnih in obrtnih nadzornikov. O kaki odškodnini seve, ne duha ne sluha, ker sicer bi ne bili kuluki. Tem desetim je dodal kmalu nato sanitetni šef še enajstega: kozjega. Napovedal je za letošnje vesoljno cepitev proti kozam od dojenčka do sivega deda. Ker so pa slovenski okrožni zdravniki baje precej nezanesljivi, jim je zagrozil z dvema kontrolama, od strani glavarstva in zdravstvenega odseka. To se razume, da bi okrožni zdravniki moral cepiti odrasle brezplačno, kontrolorja brez dela bi pa vlekla dijeta. Ker pa okrožni zdravniki niso nič kaj prijatelji kulukov in kontrolorjev, so oboje hvaležno odklonili. Rekli so, najprej nakazati zaostalo šestmesečno plačo, potem se bomo o cepitvi šele pomenili. Pare do danes še ni iz Belgrada, zato je vesoljno cepljenje padlo v vodo. Nele, da ne bodo cepljeni odrasli, ker so sedaj v najhujšem delu: pri košnji in žetvi, cepljeni ne bodo tudi šolski otroci, ker so šole končane, otrok se pa po pašnikih ne more loviti. Veliko grmenja — malo dežja. To bo menda prvokrat po razglasitvi zakona o prisilnem cepljenju, da šolski otroci ne bodo cepljeni. Zakaj bi počasi lezli v balkanizem, ko lahko z enim skokom štrbunknemo vanj. Če bodo vsled te neodpušljive malomarnosti nastale koke epidemije, bodo že sosednje države poskrbele, da se jih ne bo moglo iztihnati čez mejo; doma jih bo pa pasel dični »Slov. Narod«, ki kuluke toplo pozdravlja.

— Litijani! Danes popoldne ob petih v Litiji koncert »Ljubljanskega Zvona«. Vsem, ki našo veselo Ljubijo, priporočamo, da se te redke prireditve udeležijo. Na sporedu so umetni zbori E. Adamiča, A. Lajovica in St. Premrla ter narodne pesmi v harmonizacijah E. Adamiča, O. Deva, M. Hubada, dr. F. Kimovec, J. Pavliča in J. Prelovca. Vstopnice in vzporedni ter besedila skladb so naprodaj v litijski glavni trafiki in pol ure pred začetkom koncerta pri blagajni.

— Nadaljne številke književne tombole Jugoslovenske Matice so: 8, 19, 77, 66, 84, 3, 61, 43 in 88. Med temi številkami se bodo gotovo nahajale že prve tombole. Pokrajinski odbor bo na prijave čakal 7 dni, nakar se bo sešla zopet komisija za književno tombo, ki bo izvršila poimensko žrebanje za slučaj, da bo priiglašencev več kakor tombole. Tombole se bodo oddajale seveda v zaporedni vrsti. Kdor še do danes ni prejel dobrih kvaterne ali činkvina, pa je to pričakoval, naj še malo počaka, ker se vsi dobili še niso poslali. Ako pa tudi tekom 7 dni doblika ne sprejme, je to znak, da je njegova karta pri ponovnem žrebanju izpadla. Imena vseh, ki so zadeli tombole, objavimo v listih. Številke tombole smo zvišali od 5 na 7.

— V 45 vrstah se izdelujejo testenine »Peaktete«. Nekaterim ugajajo debeli, drugim drobni makaroni, tem vrvice, onim polži itd., vse pa so tečne, redline in tako okusne, da jih hvalijo vsespovod.

— Pri deželnem sodišču v Ljubljani se bodo prodajale v porotni dvorani dne 6. junija 1923 ob 9. uri razne stare puške (primerne za lovske čuvaje) in samokresli.

Vlom. V četrtek dne 28. L. m. je dosedaj ne-
počinec vdrl v spodnještajersko ljudsko po-
sto v Mariboru, Stalna ulica 6. Vlom je izvrši-
l glavnega vhoda, ampak iz dvoriča, odkoder
l v predstobo in v notranje prostore. Blagaj-
ni odprl s ponarejenim ključem, in odnesel:
narjave, 45 funtov šterlingov, 314 srebrnih
20 zlatnikov po 20 kron, 20 zlatnikov po 10
zlatu uro, zlato zapestnico, zlato veržico,
je briljantnih uhanov in še nekaj manjših
Bil je tat >boljše vrstec, kar je drobiž pustil
l na debel denar. Dosedanje poizvedbe
dognale storilca, pač pa je policija aretirala
se, med temi tudi sluga posojilnice. Sodeč
rejenih ključih, je moral biti tat o vseh raz-
lobo poučen.

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

**V zaščito žitnega zavoda in
prehranjevalnega urada.**

V debati o izrednih kreditih je g. poslanec Kremžar kritiziral način javne prehrane ter ob tej priliki napadel tudi Žitni zavod. Ker sem deloval pri vladni prehranjevalni akciji in delujem tudi še vedno pri Žitnem zavodu, se čutim tako glede Žitnega zavoda kakor tudi izpeljave prehranjevalne akcije dolžnega dati nekaj pojasnil.

Vsled likvidacije ministrstva prehrane so prešle tudi vse institucije, ki so se bavile z javno prehrano, v likvidacijo in med njimi tudi Žitni zavod, ki ga je ustanovila bivša Narodna vlada za Slovenijo. Ob tej priliki sem javno zagovarjal stališče, da bi bilo umestno Žitni zavod pod drugo obliko obdržati še naprej, in sicer s stališča prehrane za slučaj, da nastopi slučaj vladine intervencije. Nato je skušala vlada zainteresirati zadružne organizacije za ustanovitev takega zavoda, a ker ji ta namera ni uspela, se je ustanovila družba Žitni zavod. Ustanovila sta ga Slovenska banka in Zadržna gospodarska banka, katera slednja je sicer leta 1922 izstopila, vendar se je denarni promet še nadalje v veliki meri vršil preko nje in se še vrši. Žitni zavod je organiziral nabavo žita pri producentih v Vojvodini in se kmalu razvil do najjačjega žitnega trgovskega podjetja v Sloveniji. Kakor vse veletrgovine moral se je tudi Žitni zavod vsled neurejenih prometnih in vedno se menjajočih deviznih razmer in naredb stalno boriti od ustanovitve dalje z velikimi težkočami. Ko je vlada pričela eksperimente z raznimi navedbami, posegajočimi v gospodarsko življenje, je Žitni zavod ponovno predložil več iniciativnih predlogov vladi in zlasti za časa protidraginske akcije svetoval smernice, ki bi prihranile marsikatero razočaranje in nezadovoljnost, ako bi jih vlada osvojila.

Ves čas obstoja je Žitni zavod stal strogo na stališču solidne trgovine, ter ni niti neposredno niti posredno nikdar zašel

niti za moment na strankarsko politična stranpotja, vsled česar je netočna in krivična trditev, da je Žitni zavod eksponent bilo katerekoli politične stranke ali banke. Izraz »kapitalistično« podjetje je lahko zelo različno razumljiv, vsled česar tudi nanj ne morem reagirati, trditi pa moram, da zavod v vsem svojem poslovanju ni nikdar nastopal oderuško ali izkoriščeval katerekoli.

Ko so jeseni leta 1922. pričele cene živilom horendno rasti, je vlada pričela znano akcijo proti draginji, in sicer ne le papirno, temveč na podlagi tedaj se uveljavljajoče devizne politike. Vlada je poverila uvoz živil iz inostranstva nekaterim trdkam, in sicer za Slovenijo Žitnemu zavodu. Ves uvoz je bil postavljen pod vladno nadzorstvo, a uvoznikom dovoljen minimalni zaslužek. Ko sem medtem prevzel mesto ministrskega pomočnika za prehrano, sem zastopal dosledno stališče, da sme imeti uvoz živil v inostranstvo le namen reguliranja cen, ne sme pa zavzeti nikdar take razsežnosti, da bi bil v stanu poslabšati našo trgovinsko bilanco. Da bi se to doseglo, je pričelo ministrstvo socialne politike pogajanja z romunsko vlado, ki je principielno pristala na znižanje izvozne carine in takse. Vlada bi si tako zagotovila stalni rezervuar, iz katerega bi črpala vselej, ko bi hotele cene pri nas prekoračiti svetsko pariteto, in imela tako dovolj moči, da na borzah nastopa uspešno proti podražitvi živil. Samo po sebi umevno bi bila ta akcija izvedljiva le, če bi imelo ministrstvo potrebne devize na razpolago, in te je zajamčilo finančno ministrstvo. Cela akcija je bila pravilno zamišljena in bi brez dvoma uspela, ako bi finančno ministrstvo vzdržalo svojo započeto devizno politiko ter se ne bi prehitelo pri konvertiranju Bleerovega dolarskega posojila. Ko je bila akcija v prvem štadiju udejstvovanja, finančno ministrstvo ni moglo izpolniti danih obljub in tako je dobro zamišljena akcija padla v vodo. Vlada sama, ki je naročila stotine vagonov žita za Dalmacijo, Črno goro in Bosno, je imela v tem momentu velike obveznosti in arovizacijske institucije, katere je vlada favorizirala s poveritvijo uvoza, so bile na istem ter mestu skromnega zaslužka kasirale milijonske izgube brez lastne krivde. Radoveden sem, katera korporacija bi pod takimi okoliščinami hotela še sprejeti od vlade mesto »poverenika« za prehrano.

Od vlade Žitni zavod ni za prehrano prejel nikakih kreditov, temveč je vlada le izposlovala zanj kakor za ostale aprovizacijske institucije menični kredit pri Narodni banki; seveda je moral zavod nuditi za te kredite bančno garancijo. S temi krediti je imel Žitni zavod nabaviti koruzo na borzi, in sicer toliko, kolikor je ministrstvo predpisalo, ter koruzo zopet odposlati na naslove, kakor je ministrstvo to ukazalo. Za polovico dobljenega kredita koruze je ministrstvo disponiralo za Bosno in Sarajevo in je Žitni zavod dispozicijo tudi točno izvršil, glede ostalega kredita pa sem opozoril pokrajinsko upravo, naj stori potrebne korake, da bode tudi Slovenija deležna vladne akcije. Pokrajinska uprava je vse potrebno ukrenila in ministrstvo je določilo, naj se za Slovenijo nabavi 150 vagonov koruze, in sicer v manjših partijah naenkrat. Komaj je Žitni zavod nabavil prvo partijo, že je dobil brzojavno navodilo od ministrstva, da naj ustavi vsako daljino nabavljanje blaga. Za že nabavljeno blago je zavod zbiral podatke o ceni okrajnih glavarstev, katere občine žele dobaviti koruze in je priglase tudi takoj pričetkom maja prijavil ministrstvu. Istočasno je g. poslanec Škulj pričel posredovati pri ministrstvu socialne politike, da bi naj znižal ceno za siromašno ljudstvo, kakor se je to že zgodilo v Dalmaciji, Bosni in Liki. Medtem so počele padati tudi cene in so se prijavljene občine, zanašajoč se na znižanje cen, branile prevzeti koruzo po nabavni ceni. Na vse vloge ni bilo odgovora; žele sredi junija je zavod dobil obvestilo, da sme po ceni »koštanja« oddati osem vagonov koruze, a o znižanju cene ni bilo govora, vsled česar zavod tudi koruze deliti ni mogel, ker bi jo občine pod temi pogoji ne prevzele. Pred dvema dnevoma je dobil zavod od ministrstva sporočilo, da sme oddati 28 vagonov koruze po nabavni ceni, a na kredit do 15. oktobra. To je potek cele prehranjevalne akcije, v kolikor se tiče ista Slovenije. Pismo romala v Beograd, in sicer od Žitnega zavoda, kakor tudi od pokrajinske uprave, da rešitve smo vsi pričakovali. Ker cene zadnji čas stalno rastejo, je verjetno, da bodo občine prevzele koruzo tudi po nabavni ceni, sicer pa bi blago zaostalo v naših skladiščih v Ljubljani in Somborju na razpolago ministrstvu. Žitni zavod pri celoti stvari ni zakrivil prav nič. Kakor je za prve 3 milijone dinarjev dobavil blago pravočasno po dispoziciji vlade v Bosno in Hercegovino, tako bi dobavil tudi ostanek po dispoziciji, ki bi jo prejel od ministrstva; kriv sem le jaz sam, ker sem opozoril pokrajinsko upravo, da naj tudi za Slovenijo nekaj doseže, in morda je kriv tudi poslanec g. Škulj, ker se je požrtvovalno otvil prehranjevalne akcije s svojim posre-

dovanjem pri ministrstvu. Vsi pa smo krivi le v toliko, da je bila Slovenija prevzeta med pasivne kraje, a nismo krivi, da se blago, ki je bilo že pred meseci nabavljeno, še danes ni dobavilo občinam, ki stalno urgirajo zanj tako pri Žitnem zavodu, pokrajinski upravi in gotovo tudi pri g. poslancu Škulju.

Žitni zavod pa je doslej imel od prehranjevalne akcije neprimerno večjo škodo kot koristi.

Čutil sem se pa dolžnega pojasniti tudi vprašanje protidraginske akcije, v kateri sicer ministrstvo socialne politike ni uspelo, toda ne vsled svoje krivde, temveč vsled krivde ali razmer v finančnem ministstvu.

g Adresar importnih in eksportnih trdk. Trgovska in obrtniška zbornica sestavlja seznam eksportnih in importnih trdk, ki je zelo važnega pomena za naše in tujeske konzulate in za tujeska trgovska podjetja, katerim se dajejo na podlagi tega seznama informacije. Interes zbornice je, da pridejo v seznam vse veletrgovine, razvršene po strokah in predmetih, s katerimi se pečajo. Zato pozivlja zbornica vse zainteresirane protokolirane veletrgovine, importirje kakor tudi eksporterje, ki želijo priti v ta seznam, da takoj pisemno sporoče zbornici svoje naslove trdk in podatke, s katerimi predmeti se v eksportu odnesno importu pečajo.

g Splošna carinska tarifa. V ministrstvu trgovine in industrije je dovršeno delo glede osnutka splošne carinske tarife. Pri novi carinski tarifi bo upoštevana predvsem domača produkcija. Luksurijsni predmeti bodo podvrženi še večji carini. Pri izvozni tarifi se bo upoštevala mlinska industrija. Obe tarifi se izročita posebni strokovni komisiji, ki ima nalog o njih razpravljati in jih predložiti na odobrenje ekonomsko-finančnemu komitetu ministrstva.

g Stanje pairnatega denarja v Jugoslaviji. — Po izkazu Narodne banke z dne 15. junija smo imeli za 5.510.793.150 Din papirnatega denarja v prometu.

g Uvoz Jugoslavije iz Češkoslovaške. V maju 1923 je uvozila Jugoslavije iz Češkoslovaške blaga za okrog 96 milijonov dinarjev. V l. 1922 je uvozila naša država iz Češkoslovaške blaga v vrednosti 782 milijonov čsl. K. med tem ko smo mi v istem času izvozili blaga za 267 milijonov čsl. K.

g Število zavarovanih delavcev je znašalo dne
1. maja 1922 383.188.

g Nove ogrske novčanice. Vsled zvišanja šte-
vila novčanic in v svrhu olajšanja prometa izda ma-
žarska vlada te dni nove 50.000 kronske novčanice.

g Stanje papirnatega denarja v Franciji. Po izkazu francoske banke z dne 21. junija je bilo v Franciji za 63.621.812.000 frankov papirnatega denarja v prometu.

g Znižanje cen železu v Nemški Avstriji. Alpska montanska družba je z 28. junijem znižala cene za železo v palicah, nosilce in janske tračnice za 15 odstotkov.

g Českoslovaška kupuje zlato. Kakor poroča »Prager Tagblatt« je češkoslovaški bančni zavod kupil potom angleške banke krog 2500 kg zlata v znesku 40—50 milijonov čsl. K.

g Mednarodna razstava lesa v Lyonu. V Lyonu se bo vršila letos od 6. do 21. oktobra velika mednarodna razstava lesa in lesnih izdelkov. Pismene prijave se imajo vpsolati najdljše do 15. avgusta t.l., a vzorci morajo biti v Lyonu do 20. septembra 1923. Cena za 1 štand znaša 1.000 frankov. Prijave se lahko vpošljejo poim naše trgovinske agencije v Lyon (Adence Commerciale Privilegiée, Lyon, 27. Rue Sala 37).

BORZA.

Curih, 30. junija. (Izv.) Berlin 0.0032, Holandija 229.75, New York 567.50, London 25.91, Pariz 34.27, Milan 24.85, Bruselj 29.20, Kcdanj 99.50, Stockholm 149.50, Kristijanija 92.75, Praga 16.96, Budimpešta 0.06%, Bukarešta 2.90, Belgrad 6.20, Sofija 5.10, Varšava 0.0050, Dunaj 0.0079%, avstr. krone 0.0080.

Ljubljanske novice.

lj Junaštvo. Zelo veliko srčne kulture razodevajo ljudje, ki trgajo in mažejo našim organizacijam njihove lepake po Ljubljani. Tako so bili potrgani, oziroma prelepljeni v noči od četrta na petek skoraj vsi lepaki šentjakobskega Oria v Ljubljani, ki vabi na svojo desetletnico in blagoslovljenje praporja dne 7. in 8. julija. Posebnega poguma je treba seveda, da se tako delo opravlja po noči. Po navadni človeški pameti bi sodili, da ima na reklamni deski enako pravico do svojega prostora vsak plakat, če je plačan. Vprašamo policijsko ravnatelstvo, če se je to godilo pred očmi policij. straže? Nasprotnikom orlovske organizacije pa nujno priporočamo, naj odprejo za svoje člane poučni tečaj o osnovnih pojmihi olike in dostojnosti. »Knjiga o lepem vedenju je pri nas na razpolago.

lj članski sestanek ljubljanske sekcije JNU se vrši v torek, 3. julija, ob 3. uri pri Košaku. Dnevni red: Glavna skupščina in železniške karte. — Udeležba članov obvezna.

Il Šišensko prosvetno društvo bo razposlalo nekaterim organizacijam in osebam okrožnico, v kateri utemeljuje važnost in nujno potrebo po izjemni denarni podpori. Vsi oni, ki bodo okrožnico prejeli, se tem potom uljudno naprošajo, naj uvažujejo izredno težke razmere, ki obstoje v okolih tega društva in naj okrožnici pridejajo pošto položnico čimpreje uporabijo.

lj Objava hišnim posestnikom ljubljanskim. Plačilni nalogi za hišno najmarino se zopet dobe. Davčna administracija v Ljubljani je predpisala hišno najmarino za leti 1923/24 ter bodo dotični predpisi tamkaj na vpogled od 1. do 15. julija 1923. Ker pa finančna uprava še do danes ni zopet poveljala za vsakega davkoplačevalca neobhodno potrebnih plačilnih nalogov, baje za to nima na razpolago potrebnega kredita, je Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani dalo samo na svoje stroške napraviti izvlečke iz odmerne tabele za hišno najmarino za vsakega posameznega ljubljanskega hišnega posestnika ter se bodo ti izvlečki kot nadomestilo za plačilne naloge oddajali hišnim posestnikom v društveni pisarni Dunajska cesta c. 17/I. proti povrnitvi nabavnih stroškov. Izvlečki bodo v vsakem pogledu popolnoma nadomeščali plačilne naloge in je na njih tudi natisnjen za vsako četrtletje poseben prostor, kamor se bodo pri davčnem uradu zabeleževala posamezna vplačila. S tem bodo hišni posestniki zopet prišli do pregleda, koliko in za kateri čas so plačali hišno najmarino. Upamo, da bodo s to našo uvedbo zadovoljni hišni posestniki ter se brez izjeme, če so člani ali nečlani našega društva, oglasili v društveni pisarni med uradnimi urami od 9.—12. ter od 4.—6. Plačilni nalogi se dobe od 1. t. m. dalje, natančnejša pojasnila pa radi predsednikove odsotnosti šele od 6. julija naprej od 4.—6. popoldne. Odhor.

Ij **Sesttedenski kuharski tečaj** za boljše kuho na gospodinjski šoli pri uršulinkah (Selenburgova ulica 1) se prične zagotovo v ponedeljek 2. julija ob 9. uri dopoldne. Toliko priglaskemkam na znanje. — Vodstvo.

Ij Govorilna ura ljubljanskih občinskih svetov-
valcev za direktorije elektrarne, plinarne, vodovo-
da, zastavljavnice in dohodarstvenega urada bo, ker
je minuli petek odpadla, izjemoma v ponedeljek dne
2. julija 1923 v tajništvo SLS v Ljubljani od 4. do
5. popoldne.

Ij Olepševalno društvo v Rožni dolini pri Ljubljani bo obhajalo 25 letnico nastanka naselbine dne 15. julija 1923 v največjem sijaju po celi dolini. Na proslavni predvečer mirozov s podoknico županu in predsedniku olepševalnega društva z bakljadjo in splošno razsvetljavo, v nedeljo budnica, ob 8. uri slavnostna daritev v okrašeni domači kapeli in s propovedjo pred taisto, popoldne slavnostno zborovanje, a ob 3. uri začne se zgodovinski IV. Rožnodolski veleselj.

Ij Poročil se je 28. junija v cerkvi sv. Jakoba g. Slavko Furlan, uradnik »Balkanac« na Jese-
nicah, z gđč. Reziko Klembas iz Ljubljane.

lj Fotografije slavnosti št. peterskega posve-
čenja zvonov se dobe pri fotografih gg. Stano Kunc,
Tržaška c. 43, Lud. Fröhlich (atelier Dixie) Poljans-
ka c. 12, Frano Marinko, Poljan. c. 13. Izбира je
velika, slike prav lepe, cene od 4 do 10 Din (po ve-
likosti. Kdor bi rad ohranil v družini svež spomin
na to prelepo slovesnost, naj gre pogledat slike in
kupi, kar mu ugaia. Slike so razstavljene tudi pred
Jugoslovansko tiskarno.

Ij Gostilna Zgonc za Tržaški cesti se je presejila na Pot v Rožno dolino št. 38. Glej današnji oglas. 3955

Ij Nesreča. Jerleci Lipovec se je na Celovški cesti splašil konj. Padla je pod voz. Kolo ji je šlo čez rami in prsi. Zdravi se v bolnici.

li Policijska kronika. Tvrdisi »Prometej« sta bila med prazniki ukradena dva pisalna stroja vredna 70.000 K. — Mariji Dornikovi je bilo ukradenega perila v vrednosti 23640 K.

Tržaško pismo.

Trst 28. junija 1923.

V nedeljo dne 24. junija so položili z vso slovesnostjo in ob obilni udeležbi vernikov temeljni kamen za novo frančiškansko cerkev v ulici Rosetti v Trstu. Sveti obred je opravil poresko-puljski škof dr. Trifon Pederzoli. — Kakor je razveseljivo dejstvo, da se v tako velikem mestu kot je Trst, kjer je primeroma malo cerkva, pa jako velik verski indiferentizem in moralna pokvarjenost, zidajo nove cerkve, je vendar za nas Slovence vsakemu takemu veselju primešana velika bridkost, ker vemo, da tudi v tej hiši božji ni bilo prostora našemu jeziku. Mi oo. frančiškani, ki so prišli pred 15 leti v Trst, radi priznavamo njihove zasluge in njihov trud, ki ga imajo za versko vzgojo mladine in ljudstva, zamolčati pa ne moremo, da niso v tem času čutili potrebe, da bi se priučili našemu jeziku, ko vendar zahaja v njihovo cerkev veliko slovenskega ljudstva. Frančiškanska cerkev se namreč nahaja v ulici Rosetti, je naslonjena na Vjadrinski hrib in je blizu Rocola, kjer (v Vjadinu in Rocolu) prebivajo že stoletja Slovenci.

Otroška prisega. Italijani se mojštri v iznajdenju sredstev, kako vcepiti drugorodnim otrokom ljubezen do nove države in do italijanstva. Sedaj prirejajo romanje šolskih otrok v Rim na grob domovine, kjer počiva neznani vojak. — Otroci morajo zbirati v šoli denarne prispevke in potem srečkajo, kateri učenci ali učenske pojejo v Rim. Prispevajo pa tudi zasebniki, občina itd. Otroci iz nekih krajev so že odšli v Rim. Iz Trsta in iz okolice odidejo do sobote. Drugim otrokom, ki ostanejo doma, bodo morali

učitelji govoriti o patriotizmu, vojski, junakih in junških činih vojakov itd. Slednjič bodo morali otroci prisesti. Prisega se glasi: »Vprico Boga Vsemogočnega in njegovega svetega imena, vprico vseh onih, ki so zvesti trikolori živeli in umirali za domovino, prisežem večno zvestobo Italiji, družec jo s spoštovanjem do kralja in do ustanov, ki jo vladajo, z natančno pokorščino njenim postavam, z neomadeževanostjo življenja in z vednim trudom za intelektualno, moralno in materialno povzdigo, z učenjem in delom. Nje posvetim samega sebe vsega in vse, kar imam za življenje in za smrt.« — Ali bodo razumeli sedem- do osemletni slovenski otroci, kar bodo prisegli v italijanskem jeziku? Ali je pedagogično siliti nedoletne otroke k tako vesnemu aktu kakor je prisega?

»Lavoratore«, ki zopet izhaja, prinaša od svojega poročevalca z Dunaja daljše poročilo o bolgarski revoluciji. Dopisnik se je razgovarjal na Dunaju z nekim bolgarskim komunistom, ki je navajal vzroke, da se je revolucija posrečila. Med drugim je rekel tudi sledeče: Ne le vsi nasteti razlogi notranje politike so zagotovili zmago meščanskemu bloku, ampak zlasti podpora, ki jo je dobil od nekaterih zunanjih velesil, zlasti od Angleške in Italije. — »Iz kakšnih razlogov je Italija podpirala to gibanje?« vpraša dopisnik. — Javna tajnost je, da je Italija z grdim očesom gledala zblíževanje med Bolgarijo in Jugoslavijo, podpirano od Stamboliškega. Italija rajši vidi, da sta ti dve državi med seboj razprti, ker bi v tem slučaju lahko računala, če pride do kakih komplikacij na Jadranskem morju, na Bolgarijo kot svojo zaveznico za hrbtno Jugoslavije. — Dokazano pa je, da je italijanska vlada financirala bolgarski državni prevrat zato, da napravi iz Bolgarije mesto, iz katerega bo vodila svojo imperialistično politiko na Balkanu... Jasno je to povedal tudi Ninčič, ki je z nedvoumnimi besedami obtožil Italijo, da je podpirala z denarjem macedonske komiteja in da je skušala v istem času tudi organizirati nemir v Albaniji, da paralizira delovanje Jugoslavije. Ninčič je trdil, da ima za vse to dokaze v rokah. Dokaz, da je imela Italija svoje roke vmes, je tudi enoglasno zavzete italijanskega časopisja za novo bolgarsko vlado kakor tudi gotovi prvi ukrepi nove vlade v notranji politiki, ki kažejo nedvoumno italijansko inspiracijo.

Poštni vestnik.

— S pošte. Imenovana je za poštarico VI. razreda poštna odpravnica Katarina Kosmačeva v Kranju. — Podeljeno je odpravniki mesto Senčur pri Kranju Ivanki Groznikovi; Stražišče Mariji Janovski; Sv. Lorenc na Dravskem polju Veri Zmrzlikarjevi; Sv. Trojica v Slov. Gorah Anici Tomažičevi; Naklo Kalistu Kosmaču; Brusnice Albini Krevsu; St. Janž Amaliji Repovševi; Marija Snežna Ivanu Kostju; Libelče Tončki Slenikovi. — Premiščeni so: uradnik III. razr. Čedimir Kostić iz Ljubljane v Belgrad; poštarica IV. razr. Alojzij Hrašovec iz Ljubljane v Subotico in Karl Avser iz Kamnika, poštar v Jesenice na Gor.; uradnik V. razr. Rudolf Holz iz Maribora v Subotico; poštar VI. razr. Anton Kroflič iz Subotice kot poštar v Planino pri Rakeku, Marija Kasjakova iz Velike Kikinde v Ljubljano; Stefan Drgane iz Subotice v Slovenj gradec; Matilda Trstenjakova iz Subotice v Mursko Soboto, Srečko Stant od koštnega urada Ljubljana 1. k poštenu uradu Ljubljana 2.; začasni poštar I. razr. Ivan Alič iz Maribora kot poštar v Gorenjo vas; poštna odpravnica Mari Skoflikova kot začasna poštarica I. razr. v Celje; poduradnik IV. razr. Anton Ažnauh od ljubljanske glavne pošte k poštenu ravnateljstvu v Ljubljani. — Odpovedali sta se poštni službi začasni poštarici I. razr. Mara Havličkova v Ljubljani in začasna poštarica II. razr. Jožica Koreninova v Trzinu. — Odpušena sta iz poštne službe sluga V. razr. Alojzij Lončar v Mozirju ter Fr. Toni, stalni pomočnik sluga pri poštenu ravnateljstvu v Ljubljani. — Odvezana je službene pogodbe poštna odpravnica Jožica Vrtačnikova v Naklem.

— Razpisana pošta. Razpisano je poštarsko mesto v Medvodah (II./I.). Prošnjo je vložiti v roku 14 dni.

— Brzojavke, ki jih oddajajo komandanti vojaških transportov. Komandanti transportov vojaških novincev (rekrutov) pošiljajo večkrat svojim nadrejenim vojnim enotam brzojavke, s katerimi jim naznanjajo, kdaj pridejo novinci in koliko jih bo, da jim bodo mogli pripraviti hrano ali pa kaj drugega važnega. Zdaj je poštno ministrstvo sporazumno z vojnimi ministrstvom odredilo, da se morajo take brzojavke smatrati za državne brzojavke, za katere se ne plača nobena pristojbina, ampak komandanti takih transportov se morajo izkazati (legitimirati) z vojno objavo, brzojavke pa napisati na gornico, ki jih dobe od svojih komand in ki morajo imeti pečat dotične komande.

Prosveta.

JAVNE PRODUKCIJE GOJENCEV KONSERVATORIJA »GLASBENE MATICE« V LJUBLJANI.

Pred dvema letoma smo zadnjič pisali o javnih nastopih gojencev »Glasbene Matice« oziroma njenega konservatorija. Tudi lani smo hoteli, pa nam je, ne od vodstva, narahlo pripihljalo: rajši nič, kakor da bi se imele omenjati slabosti. — Lani je na-

predek tako velik, kakor se zavpiti more, in vsakomur tako očividno, da bo moči prenesti tudi opomin na kako slabost, če bi se je tekom pisanja zdelo vredno omeniti.

Slišali smo pravzaprav samo vso IV. produkcijo in III. od 7. b) točke dalje.

Pianisti so bili vsi trije iz Ravnikove šole, ki očividno poudarja veliko važnost točnega ritma, jasne melodične črte — to za razum — za čustvo pa voljno polnost tona, ki naj ga dosega z odločnostjo mehkega udarjanja. To namero je v izvršni meri dosegel pri vseh treh učencih ki smo njih igro z užitkom poslušali. Vendar se navzlic enotnemu učnemu cilju uspeh v učencih že zdaj zelo loči, če si to različnost med zadnjima dvema poizkušama v spominu obnoviti, zaznamo, da se Ravnik razvija v smer odločnosti in polnosti v širokem, izdatnem tonu, smer ki vodi v svojem daljnjem razvoju bržkone v globino. Pozenel gre za jasnostjo, točnostjo, nežno milino; če zavestno in smoteno, utegne na način, ki ga konstruira sedanja klavirja manj rada omogoča, verjetno tolačiati zlasti skladbe klasične dobe, ki niso bile pisane za naše vrste instrument. — Izmed goslačev je prišla na vrsto samo Vida Jeraj z gladko igro, pa tudi lepim, včasih toplim tonom. — Med pevci je najbolje uspel Banovec, ki ima najmečji glas, brez vsakršnih trdot je že. Slavka Sax ima močen glas, zlasti izdatnega in zvonečega v višji legi, tudi nižji, prsni toni so krepi in polni, srednja lega je še malo utesnjena. Olga Korenjak ima visoko lego kar skoro blestečo, če utegne ton nastavit, srednja je manj zvočna, malo ozkoprсна se zdi. Pugelj je glas postaja vedno bolj do neč, izdaten in raste v okroglo polnost. Vendar pa bi bilo paziti na to, da se značaj njegovega glasu, ki ima barvo precej širokega, nekoliko zastrtega e, obrne bolj proti a-jevi jasnosti.

Tercet: Sax, Banovec, Pugelj se je jako prijetno poslušal, kar ljubeč je bil. — Uspeh šole je torej izvršen, napredek ne pričakovan. Če bo šlo v tej meri naprej, bo naš konservatorij vzgojil glasbenikov in pevcev, da bomo svojim potrebam sami zadostili, pa še sosedom kaj posodili. Razloček med nastopivšimi gojenci je ta, da je Banovec že dobro prerahljana njiva, njegovemu glasu bo šlo menda le še za okrepitev, ostalim bo pa treba navzlic dobrim lastnostim še nekoliko rahljati, da bo plodna gruda do dna obdelana.

S skladbami za godalni orkester sta nastopila Švikiaršič in Brnobič. Švikiaršičev preludij in fuga v C duru imata nekoliko starinski značaj. Tema pa je jasno obdelana, vmesni stavki so povzeli iz glavne teme oziroma kontrapunkta. Fuga se razvija bolj na zunaj, notranje sile še ne kaže veliko, kakor šolska dela izvečine, saj si izven ozko omejenega šolskega dvorišča le malokdo upa umeriti korak. Drugače je mirno, jasno, preprosto kontrapunktično delo.

Brnobičeve skladbe so pokazale čut za pestro modulacijo in mehko; pesem, zlasti druga gre za besedo in nje poudarkom; za botra ji je menda bil Lajovic. Izmed Sličic za godala je občinstvu najbolj ugajala »Romanca«, kjer nad zibajočim se snovanjem razpreza solist svoje mirno pripovedovanje; pa je »Adagio lugubre« menda le boljši, tako tudi lep, deloma celo topli Larghetto. Pogrešali smo pa izrazitega motivnega kontrasta. V preludiju in fugi smo opazili dobre glasbene strani, precej izrazite motive — preludij se je pač izpočetka zdel malo manj jase — mestoma lepo stopnjevanje in pojevanje, živahen kontrapunkt. Tudi dirigiral je sam, pa se je prvemu udarcu videlo, da je še v prvih začetkih. Kompozicijska šola prof. Michla se je s prvim javnim nastopom častno izkazala.

Izgovarjava je bila dobra, vendar pa bi bili semtertje želeli še večje pažnje, zlasti na polglasnik; tako n. pr. se e v besedah sem, vendar izgovarja polglasno sem, vendar. E smo slišali nekajkrat kot temen a itd. Beseda »kroža« ima v sredi ozki o, prav tako p r e t e č a v sredi ozki e, ne širokega. — Besedo »tema« nam kaže v slovenščini rabiti v ženskem spolu, torej tema, temi, teme itd. Še na nekaj naj opozorim. Naslove raznih glasbenih del moramo v slovenščini pač sklanjati n. pr. Arija iz »Tita« ne: iz »Tituse«; prav tako: šola ge. Wistinhausen, šola J. Ravnika, Jan. Slaša, Jos. Vedrala itd. Ne kaže nam preveč hiteti za Nemci, ki so jo v tej reči menda udarili za Romani. Ni treba, da bi se naš tako lepi, živi jezik po oblikovni plati kar brž zmuzical.

Naš konservatorij, ki navzlic temu, da ga davijo materialne skrbi in ga dan za dnem groze ugonobiti, dosega tako dobre uspehe, zasluži vsestransko podporo od naše javnosti in od države. K.

SOLSKA RAZSTAVA REALNE GIMNAZIJE V KOČEVJU.

Na tukajšnji realni gimnaziji se je otvorila razstava risalnih in slikarskih del učencev pod vodstvom risalnega prof. akad. slikarja Jožeta Pangarika. Cela razstava je jako okusno prirejena v risalnici, kjer je razstavljenih veliko risb in slik, ki so jih učenci priredili nalašč za razstavo. Risbe

so v kopo ubranih skupinah nameščene na stenah in mizah.

Razstava me je presenetila vesled krepke ambicioznosti naših slovenskih dijakov. Dijaki vseh štirih razredov so tekmovali med seboj, kako potom različnih, cvetličnih ornamentov naslikajo naš državni grb.

Po ornamentih se odklikujejo posebno prvi in drugi razred, dočim sta tretji in četrti razred razstavila veliko risb iz perspektive, risanja po modelih in grafike. Nekaj nadarjenih dijakov je razstavilo že prve portrete. Iz cele razstave odseva lepa harmonija barv.

V odzadu risalnice je razstavil par akvarelnih slik g. prof. Pungartnik. Slike vzbujajo splošno pozornost. Vsak prijatelj umetnosti in mladine zapušta razstavo z zadovoljstvom in pohvalo.

pr Umetnostna razstava kluba Mladih v Akademskem domu, Miklošičeva cesta št. 5 (poleg hotela Union) se vsled slabega obiska podaljša čez mesec julij.

pr Natječaj. Savez hrv. pjev. društva razpisuje za hrv. pjev. društvo »Zora« v Chicagu natječaj za osam muških zborov. Nagrada za pojedini zbor iznosi K 5.000.— (pet hiljada K). Izabrani če biti muški zborovi bez sola a capella ili uz pratnju kojega glazbala ili orkestra. Harmonizovane pučko popijevke no primajo se u natječaj. Izbor teksta jest slobodan. Natjecati se mogu kompozitori jugoslavenske narodnosti. Radnje valja poslati anonimno predstojniku SHPD Josipu Vidaliću, Zagreb, Petrinjska ulica broj 50 pod motom, koji treba da je označen na zapečaćenom omotu, a u omotu imade biti ime i adresa natjecatelja. Kompozicije ne smiju biti pisane rukom autorovom, jer će se jury, ako prepozna rukopis, ustegnuti od ocjene. Prispjele radnje ocijenit će jury-a, sastavljena od saveznihi zborovodja Nikole Fallera i Oskara Smodeka te Krste Odaka, kojega je izabrala kompozitorska sekcija Jugoslavenskoga udruženja glazbenika u Zagrebu. Nagradjene kompozicije postaju vlasništvo Hrv. pjev. društva »Zora« u Chicagu III. U. S. A. Natjecanje radnje imaju stići najkasnije do 1. septembra 1923 u 12 sati o podne. — U Zagrebu, dne 21. juna 1923. — Predsjednik: Josip Vidali, tajnik: prof. dr. Božidar Sirola.

Dijaški vestnik.

d Akademikom in abiturijentom! Kdor se še ni priglasil za duhovne vaje, ki se vrše od 15. do 18. julija t. l. v škofijskih zavodih v Št. Vidu, in se jih želi udeležiti, naj prijavi zanesljivo svojo udeležbo do 4. julija na naslov: dr. Fr. Ksav. Lukman, vseuč. profesor, Marjanišče.

d VII. redni občni zbor ljubljanske podružnice Slov. Dij. Zveze se vrši v sredo, dne 4. julija, ob 10. uri dopoldne v »Danici« (Akad. dom). Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. V svrhu poživite podružnice vabi in pozivlja odbor vse tov. akademike, abiturijente in srednješolce, ki bodo počitnice preživeli v Ljubljani (posebno domačine), naj se gotovo udeležijo tega občnega zbora. Sramota bi bila za nas, ko bi poleg drugih podružnic, ki živo delajo, naša podružnica morala po naši krivdi na kraju, kjer more veliko dobrega storiti, zamreti. Poleg tega stojimo pred katoliškim shodom, ki bo potreboval tudi našo pomoč in sodelovanje. Pokažite, tovariši, dobro voljo in udeležite se tega občnega zbora, da se enkrat skupaj dogovorimo, kako naj podružnica dela, da bo svoj namen dosegla. Spored je kratek, zato ne boste mnogo časa zamudili.

Pevski vestnik.

Pevska zveza naznanja, da je bila danes razposlana 5. in 6. številka »Pevca«. Prihodnja izide koncem julija. One, ki še niso poravnali naročnine, prosimo, naj to čimprej store, ker moramo plačati vse stroške sproti in vnaprej.

Vse zbere opozarjamo, da so note za maso pri kat. shodu natiskane. Vse pesmi so na 3 listih skupaj. Naročite jih takoj pri P. Z., zneske po 6 kron za izvod pa pošljite fin. odseku za V. kat. shod obenem z drugimi doneski.

Ljubljansko okrožje bo imelo v nedeljo 5. avgusta okrožno prireditve v Dolškem. Zbori okrožja! Danes smo razposlali okrožnico. Javite takoj udeležbo v smislu okrožnice.

»Ljubljana« priredi v nedeljo 8. julija na Brezovici pri Ljubljani vokalni koncert.

Raznoferosti.

r Lloyd George za »suh rešim«. S pogledom na mednarodni spor, ki ga imajo pravkar Združene države zaradi prepovedi alkoholnih pijač tudi na tujih ladjah, ki vozijo ob ameriških obalah, se je Lloyd George te dni javno odločno postavil na stran Združenih držav. Oglasil se je med službo božjo v East Castle Streetu in rekel, da morajo Angleži spričo dejstva, da je ameriška oblast na več angleških ladjah zaplenila alkoholne pijače, ohraniti mirno kri. Amerikanci so v polnem pravu — je rekel Lloyd George — in mi moramo biti s njimi z vso svojo simpatijo, ko pobijajo eno največjih nadlog civilizacije. Združene države se na pogumen način prizadevajo, da rešijo enega najbolj perečih problemov in če se jim to posreči, bodo zaslužili hvaležnost vsega sveta.

r Poostrene odredbe za mliške ogled v Angliji. Na Angleškem se vrši v zadnjem času gibanje, da se s strojimi predpisi za mliške ogled pre-

preči, da bi koga koga polopali. V spodnji zvezi je to predloženo v to svrhu poseben načrt. Dognano je, da se nad navideznim metvecom tudi zdravnik lahko moti. Dr. Hooker navaja iz zadnjega časa en tak slučaj, ko je zdravnik potrdil, da je oseba — neka žena — mrtva. Ženo so nato položili na mrtvaški odno in odredili pogreb. Žena je bila pri polni zavesti in je vse slišala, kar se je govorilo, vendar ni mogla niti ustne zgoniti, da bi opozorila, da ni mrtva. Že so jo polagali v krsto, ko je njena hčerka vendar opazila lahko trepetanje ustnic. Tako je rešila svojo mater pred najstrašnejšo vseh strahov, da bi bila mrtva pokopana. Mnogo Angležev v svoji oporoki določi, da mora zdravnik na operativni način dognati njihovo smrt.

r V Londonu živi 4000 gluhonemih, ter 400 gluhih, nemih in slepih.

r Razstava znamk. V maju t. l. je bila v Londonu mednarodna razstava znamk. Filatelisti iz vseh delov zemlje so se tam zbirali, ogledovali redke znamke pod povečalnimi stekli ter z groz občudovali sloveči 1 in 2 penija Mavritius znamki cenjeni na 11.000 funtov ali približno 18 milijonov kron. Sloveča 1 cent znamka iz Britske Guineje, katero je nedavno tega zločitelj v Parizu neki Hind za 7000 funtov, je bila zavarovana v prozorni kuverti. Stekleno streho razstavišča so pobarvali zeleno. Mr. Hind je svojo zbirko zavaroval za 200.000 funtov ter imel zastraženo noč in dan. Ameriška vlada je poslala zbirko, cenjeno na 25.000 funtov, last generalnega poštnega ravnateljstva. Toraj se spleča postati filatelist.

r Napačni mrtev. Miss Elsa Green je umrla v bolnici v Cardiff-u. Njen oče jo je hotel imeti na domačem pokopališču, zato jo je dal prepeljati domov. Ko so doma rakev odprli, ni bilo v njej hčerke, pač pa je ležala v njej neka druga starejša žena. Pomota je nastala vsled tega, ker sta bili obedve enakega imena in priimka.

r Dragocena violina. — Londončani so imeli pred kratkim priliko, slišati violinski koncert mojstra Primorose, ki je igral na pristno Stradivarijso-violino, cenjeno na 520 funtov ali devet milijonov kron. Ta violina ima namreč svojo zgodovino. Pred sto leti je ponudil nekdo to violino trgovcu z glasbili za eno guinejo. Trgovec je kmalu dognal, da je pristna Stradivarij. George Hart jo je t. 1878 kupil za 800 funtov ter t. 1886 prodal za 1200 funtov. L. 1898 je dosegla ceno 1900 funtov, danes pa je vredna 5250 funtov.

r Najboljše mošnje boljševiške Rusije so pri zadnji statistiki v Moskvi: Trocki, Sinoviev, Djerinski, Radovski, Krassin, Bogdanov in Vladimirski najsvetlejšje zvezde boljševizma.

r Hindenburg napoveduje maščevanje. Angleški listi posnemajo po nemških izjavo maršala Hindenburga, podano pred kratkim napram ameriškomu kapitanu Mac Mahonu. Rekel je: Mi se bomo maščevali nad Francozi, pa če imamo čakati sto let. Moja najkrenjejša želja je, prijeti zopet za orožje ter vdariti na Francoze. Vi Amerikanci ste zasedli Porenje, ne da bi kazali sovraštva in jeze na nas. To je, kar karakterizira pravega vojaka. Francozi pa sejejo sovraštvo, katero bo od roda do roda strašno narasčalo.

r Največja senzacija na Angleškem je vsakoletni Derby. To so velike konjske dirke, ljudska zabavišča itd. Kar leze in gre se snide vsako leto v sredo po sv. Trojici v Epsom-u. Vsaka stara kuharica, čestni pometač, lord ali učenci vse stavi in sicer zelo visoko. Vsi ti stotisoči po večini prinesejo jestvine seboj, vendar se je klub temu tam prodalo 60.000 steklenic pive, 2760 stekl. šampanjca, 1250 stekl. viskija, eno tona rib, 2 tona mesa, 4000 morskih rakov, poldrugo tona žunke, sto tisoč kumaric, 120 tisoč mineralne vode.

r V londonskih blaznicah je 18349 norcev, med temi 10.928 žensk. Toraj 3503 ženske več kot moških.

r Sijajne plače imajo na Angleškem služkinje, posebno kuharice. Povprečno zasluži srednja dobra kuharica 2 funta in pol na teden, to je po sedanjem kurzu 4000 K. Prvovrstna kuharica pa zasluži 6—7 funtov ali 11.000 K tedensko. Kuharjišči pa seveda še več.

r Drobtine. Ker vlomilci niso mogli blagajnat do živega v Uksbridžu, so pustili na mestu listek z napisom: Prav žal nam je, ker nismo mogli najti ključa. — Mali deček je našel kuverto, v kateri je bilo 20 funtov, t. j. 82.000 kron. Ko je svoto vrnil lastniku, mu je ta podaril — eno žemljo. — V londonski sodni dvorani pravi sodnik slugi: »Rečite onemu možu tam, da se v sodni dvorani klobuk sname z glave.« Sluga: »To ni mož, vaša milost, ampak dama.«

r Tisoč let staro življenje. Polkovnik V. B. Thomson, bivši šef višije ameriškega rdečega križa na Ruskem, ki je obiskal grobnico Tutankamena, novo sočasno z umrli lordom Carnarvonom, je prinesel iz podzemnega faraonovega groba rastlinako seme iz časa, ko je bil grob narejen. Zdaj upajo, da bodo iz semena vzgojili cvetko, vsaj polkovnik Thomson je trdno sklenil, da bo v svojem laboratoriju v Yonkesu, v novyorskem državi ta poizkus izpeljal. Ako bo imel pozitiven uspeh, bo vzbudil z njim vsakako veliko zanimanje vsega sveta za nenavadno cvetlico.

r Babilonski stolp. V daljavi približno 30 km od razvalin babilonskega mesta, so v zadnjem času odkrili temelj babilonskega stolpa. Ta uspeh je dosegla ekspedicija, ki jo je odpravil muzej v Chicagu in sicer pod vodstvom arheologa Mokajja. Poleg tega so odkrili tudi vhod v notranjost stolpa, kjer upajo, da bodo prodrli do knjižnice.

r Avto za kazen v začasni pokoj. Češki arhitekt Srečko Prohazka v Clevelandu je bil ovaden od policaja, da je prehitro dirjal po mestu, na kar mu je oblast zaplenila avto za 90 dni. — Taka kazen bi bila pač primerna tudi za vse naše šoferje, kateri drve po mestu in skozi vasi ter v ovinkih in oreko križišč, kakor bi sorelo za njimi.

Cerkveni vestnik.

c. Tretjerredni shod pri sv. Joštu nad Kranjem. Zadnje nedelje, dne 24. junija, je priredila škofje-loška tretjerredna skupščina velik cerkveni shod pri sv. Joštu nad Kranjem. Povabljeni so bili tudi vsi ostali tretjerredniki iz loške in kranjske dekanije. Udeležba je bila veličanska, kar seda sklepali že iz tega, da je bilo čez 800 sv. obhajil in da se je v dveh urah razpečalo med ljudi 1200 letakov o tretjem redu. Že v soboto zvečer je prišlo toliko ljudi k sv. Joštu, da je bila cerkev pri slovesnih večerih skoraj polna, drugo jutro pa je bila pri obeh službah božjih naravnost nabito polna. V soboto zvečer in v nedeljo pri drugi službi božji je bila pridiga o tretjem redu, pri prvi službi božji pa o pogubonosnih posledicah pijančevanja in o potrebi dela za stozrenje ljudstva. Poudarjalo se je, da zahteva vodilo tretjega reda trezno življenje in da morajo tretjerredniki z besedo in zgledom dati za treznost. Tretjerredniki so bili vsi zadovoljni s shodom in so izražali željo, naj bi se za tretjerrednike še večkrat prirejali slični shodi. Mimogrede je bodi omenjeno, da je bil v soboto zvečer pre-rasen razgled po gorenskih kresovih, katerih so

romarji našli več kakor 100. Vodstvo tretjega reda v škofiji Liki se ob tej priložnosti prav priščno zahvaljuje vsem preč. gg. župnikom, posebno še g. uredniku Domoljuba, za uslugo, da so shod oznanili in priporočili.

Učiteljski vestnik.

Podružnica Slo. mskove zveze za ljubljansko okolico priredi dne 8. julija izlet v Polhov gradec. Prijave sprejema nadučitelj Strukelj in sicer radi voz in kosila. Odhod z Viča ob 8. zjutraj.

Orlovski vestnik.

Šentjakovski Orel v Ljubljani. Odsake in kroške, ki nam še niso vrnil prigrasane za slavnost 8. julija, prosimo, naj to nemudoma store, da jim moremo pravočasno poslati izkaznico za polovično vožnjo. Glede izkaznic in voznih listkov naj se vsak natančno ravna po priloženem navodilu. Na vstop postaji treba dati žigosati izkaznico in vozni listek, ki se kupi cel do Ljubljane in velja potem tudi za vožnjo nazaj. Izkaznico mora dati vsak žigosati tudi na telovadišču.

Turistika in sport.

Gradjanski, Zagreb: Primorje 8:8 (7:1). Na povabilo Gradjanskega odigralo je ljubljansko Primorje na Vidov dan ž njimi nogometno tekmo. Ljubljancem so nastopili z veliko tremo, kar kaže že rezultat v prvem polčasu. V drugi polovici pa so pričeli Primorjani napadati ter dosegli po lepi kombinaciji dva gola, Gradjanski pa s trudom samo enega. Z ozirom na visoko mednarodno kvaliteto Gradjanskega, je to brezdvomno lep rezultat. Gradjanski je nastopil kompleten. V prvi polovici je Primorje igralo vsled blezave desnega branilca le z desetimi igralci. Razen tega je Gradjanski zabil dva gola iz očitne offside-pozicije. Zelimo, da bi Primorje tudi na domačih tleh igralo z enakimi uspehi.

J. S. K. Viktorija, Sušak: Primorje. 1:2 (0:0). Na praznik sv. Petra in Pavla gostovali so v prvi v Sloveniji Suščani. Upali smo, da jih bodo domačini počastili z mnogobrojnim obiskom. Na žalost tega ni bilo, gosti so odnesli v tem oziru slab utis. Naši ljudje rajši posedajo po zaduhlih kavarnah in gostilnah, kjer se napajajo raje z rujnim vinom. Gostje goje visoko igro in so zelo ambiciozni. Znajo se žilavo braniti ter pokrivajo izvrstno.

Pri domačinih, ki so nastopili z dvema rezervama, ni šlo tako kot smo pričakovali. Poznala se jim je utrujenost od tekme z Gradjanskim. Priporočali bi jim, da se končno odvadijo prerekanja med igro. Zelo poarivnovalno je bilo levo krilo Zagorj. I. ter v početku desna spojka Bregar Fr. Vrančič je od tekme do tekme slabši. Izkazal pa se je na novem mestu kot branilec Bregar R.

Sodnik g. Hus zelo slab. V svojih odločitvah neodločen. Priporočali bi mu ponovno, da naj teče vedno za žogo, da ne bo po nepotrebnem prekinjeval igro.

Poizvedovanja.

Zatekel se je velik lovski pes bele barve s rjavimi lisami. Lastnik naj se tekom osmih dni oglasi pri M. Gorjancu, Krojaška ulica 1 v Ljubljani. Ako se dotični ne oglasi, se bo pes izročil k njemu ali pa prodal.

Gospod ki je med vožnjo iz Ljubljane na Vrhniko zgubil slavnika ga dobi v gostilni pri »Mostičku«, Pot v Rožno dolino štev. 44.

Naročajte 'Slovenca'!

Dr. Alfred Šerko
ne ordinira
od 1. do 20. julija.

DR. VOLAVŠEK
NE ORDINIRA
OD 1. DO 22. JULIJA.

Kuharico
SPREJMO na DUNAJSKI CESTI št. 67,
I. nadstropje, nasproti nove mitnice.

VAJENCA
fz dobre in poštene rodbine, s primerno
šolsko izobrazbo SPREJMEJO v modni
trgovini T. EGER v Ljubljani, Sv. Petra
cesta št. 2. 3863

JAVNA DRAŽBA

na DUNAJSKI CESTI 29. — Prodajalo se
bo razno POHIŠTVO, PERILO, PREPROGE,
LOVSKA PUSKA itd. — Tozadevni
razglas je nabit na deski okraj. sodišča
v Ljubljani. 3914

Boljša hiša SPREJME dobro vzgojenega
mladega DEKLETA
za lahka hišna dela in k otroku TAKOJ.
Naslov v upravi lista pod številko 3916.

Steklarskega pomočnika
dobrega delavca, SPREJME takoj v delo
FRANJO SCHNEIDER, steklar, ZAGREB
Maklirska cesta 42. 3925

Naprodaj je:
ZBIRKA KITAJSKIH hišnih predmetov,
kakor: velike in male vezene svilnate
PREPROGE, VAZE, japonske SLIKE na
svili in starinske ter različne — skupno
ali posamezno; dalje zlata stara francoska
ZEPNA URA Z GODBO. — Pism. vprašanja
resnih interesentov in znamka za
odgovor pod »GARANTIRANO PRISTNO«
na upravo lista. 3906

Občinskega tajnika

obenem ORGANISTA — išče večja
občina in župnija v bližini Kranjske. Za-
hteva se večletna praksa, neoporečna pre-
teklost, in sposobnost za samostojno delo
v vojaških zadevah. Nastop službe takoj.
— Pojasnila daje ZUPANSKA ZVEZA
v Ljubljani. 3837

TRGOVSKI POMOČNIK

dober detajlist, DOBI TAKOJ me-
sto v ŠPECERIJSKI TRGOVINI v
Ljubljani. — Ponudbe pod šifro:
»DETAJLIST 3787« na upravni-
štvo »Slovenca«. 3787

IŠČEM primernege mesta
v trgovini, obrti ali kot pomoč gospodinj-
i z vso oskrbo v hiši za svojo 14letno
nečakinko-siroto, ki je absolvirala me-
ščansko šolo. — Ponudbe prosim na na-
slov: F. MELIHAR, Ljubljana, Konjušna
ulica št. 11. 3876

Službe išče KOVAČ
najraje pri kakem podjetju kot samosto-
jen. — Naslov pri upravi pod št. 3923.

TESAR!
SPREJME SE takoj dobro izveščen in sa-
mostojen TESAR, znanst. za izdelavo stop-
nišč in podstrešnih sob. Zglasiti se je v
Ljubljani, LINHARTOVA ULICA 12.

Banatsko moko la.
na vreče in vagone razprodaja M.
BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri
»Balkanu« po najnižjih dnevnih
cenah. 3696

Stanovanje
obstoječe iz štirih sob, pritlikin in kopal-
nice v Ljubljani, IŠČEM proti primerni
nagradi. Naslov: H. PRIVSEK, Ljubljana.
Miklošičeva c. 18, I. nadst., desno.

**NAPRODAJ je vili podobna
enonadstropna hiša**
z dvema stanovanj, zidana v švicarskem
slogu z vrtno na BLEDU, nedaleč od
postaje. Cena nizka, stanovanje takoj na
razpolago. — Več pove H. PRIVSEK,
Ljubljana, Miklošičeva cesta 18. 3839

Stanovanje
v LJUBLJANI na Dunajski cesti, obsto-
ječe iz sobe, kabineta, kuhinje in pritli-
kin, ZAMENJAM z enakim ali večjim v
ŠISKI. — Naslov pove uprava »Slovenca«
pod številko 3905.

**VELIKA
ZALOGA PORCELANA!**
EMAJLIRANA
in luksuzna posoda!
Priporoča se ANA KUS, Ljubljana, Res-
ljeva c. 4 (prej trgov. barv g. Hauptmana)

Naznanjam
vsem cenjenim odjemalcem sodavice, da
pričnem s 1. JULIJEM 1923 izvrševati
SODAVIČARSKO OBRT
v RADECAH pri Zidanem mostu. —
MILKA ROGELJ z Vrhnike.

PREKLIC.
Podpisana preključujem in obžalujem,
da sem dne 26. junija 1923 kramarico J.
KRZISNIKOVO na Vodnikovem trgu jav-
no pred več ljudmi obetno na njeni časti
in poštenju razžalila. — Ljubljana, dne
30. junija 1923. MARIJA SEVER.

**PRODAM dobro ohranjen
športni vozček**
Naslov v upravi lista pod številko 3917.

Mala hiša

Z VRTOM — takoj naprodaj radi prese-
litve, 1 uro od Ljubljane, pri Tržaški
cesti, v PODSMREKI št. 45. — Cena
100 tisoč kron. 3920

**ZELO UGODNO JE
naprodaj HIŠA**
na periferiji Ljubljane — z gostilno in
trgovino z mešanim blagom. — Cena iz-
pod enega milijona kron. Posredovalci
izključeni. — Le resne ponudbe pod šifro
»UGODNOST« na upravo lista.

SOBO z 2 posteljama
posebnim VHODOM ter električno raz-
svetljavo oddam 2 gospodoma, ki bi im-
ela tudi zajuterk. Naslov pri upravi lista
pod »SP. 818KA« 3924. 3924

Moško kolo
popolnoma dobro ohranjeno, ugodno na-
prodaj. Poizve se: SELO 7 — MOSTE.

Stanovanje
ZAMENJAM v bližini dež. bolnice: soln-
na soba, kuhinja in pritlikine z enakim
ali večjim. — Naslov pove uprava lista
pod številko 3918.

Manjšo HIŠO
z vrtom KUPIM. Ponudbe z opisom in
navedbo cene pod »TAKOJ PLAČLJIVO«
na upravo lista. 3915

Cenjenemu občinstvu naznanjam,
**da otvorim s 1. julijem
MESNICO**
na KAUŠKOVI CESTI 308 v SP. ŠISKI,
kjer se bo prodajalo prvovrstno goveje
meso. — Se priporoča
I. MÜLLER, mesar.

Moderno DELAVNICO
72 m² veliko, oddam takoj za vsako obrt.
Naslov pri upravi lista pod številko 3912.
**PRODAM dobro ohranjen D. K. W.
pomožni motor**
Naslov v upravi lista pod številko 3913.

**NOV, ZELENEN
štedilnik prodam**
SUSNIK, Zelena jama 70. 3911

POZOR interesentje!
PONEDELJEK, to je JUTRI, 2. julija ob
9. uri dopoldne se vrši PRISILNA

KRASNA PRILIKA!
15 minut od kolodvora v Donžalah ob
glavni cesti je

naprodaj posestvo
obstoječe iz njiv, tavnikov in poslopja z
gostilno. Vpeljana je elektr. razsvetljava,
gostilna je kompletno opravljena. Hiša
je takoj na razpolago. — Naslov se izve
v upravi »Slovenca« pod številko 3908.

HIŠA naprodaj
v TOPOLAH pri MENGŠU z 2 sobama,
večo z vodnjakom, sadnim vrtom, skoro
nova, pripravna za kako obrt ali kakega
penzionista, pol ure od kolodvora ali od
tarne cerkve. Naslov: BARBARA KU-
RENT, Topole 26. 3901

POSODIM 100.000 K
gospodarju proti stanovanju za obrtnika
z delavnico (lokalom) v Ljubljani ali na
periferiji. — Dopisi na upravo »Slovenca«
pod »VILJEM ABRAM«. 3909

Izjava.
Podpisana izjavljam, da nisem plač-
nica za mojim sinom FRANCETOM za
dolgove, ki bi jih naredil, zatorej vanko-
gar tem potom svarim.
MARIJA AHACIČ
Bistrica pri Trzinu.

Zelo ugodno naprodaj:

3.000—4.000 kg bakrene elektrolit-ZICE
16 mm², cca. 2.000 kom. IZOLATORJEV
za nizko napetost do 600 voltov, 2—3.000
komadov izolatorjev za visoko napetost
do 6.000 voltov, preizkušenih 30.000 vol-
tov, cca. 6.000 kom. KLJUK za izolatorje,
15 kom. TRANSFORMATORJEV za visok-
ko napetost od 5.000 voltov na 380 220
voltov z vso železno konstrukcijo, pripravi-
ni za montažo na drogih, cca. 2.000 kg
raznega elektromaterialja. — Naslov v
upravi lista pod številko 3896.

KUPIM VSEH VRST
OKROGEL LES

popolnoma zdrav in brez napake, hrastove
in bukovne PRAGE običajne mere,
smrekove brzojav. DROGE, mera 12-16
do 18-24, dolge od 9—12 metr. ter zdravo

suho bukovo OGLJE
v kosih. — Ponudbe na upravo lista pod
številko 3905.

**AMERIKANSKO
motorno kolo**
s priklopnim vozom, znamke »INDIAN«,
trpežno, malo rabljeno, hitrost 120 km na
uro, proda ADOLF ŠBIL, MOKRONOG.

Zaprť VOZ
(LANDAUER), dobro ohranjen,
proda za Din 15.000 Uprava gor-
njegradskih posestev ljubljanske
škofije v Marijnemgradu, pošta
Mozirje. 3890

**PROSTOVOLJNA
javna dražba**

NEPREMICNIN v RADECAH: Na željo
dedičev I. Ravnikar se bo v SREDO, dne
4. julija vršila na licu mesta prostovoljna
javna dražba HIŠE št. 98 v Radecah
z vso zraven spadajočo zemljo t. j. vrto-
vi, vinogradom in gozdom in znaša vskle-
na cena Din 100.000. UGODNA PRILIKA!

Novo pohištvo
OBEDNICA (mahagoni) in SALONSKA
GARNITURA (pliš), skupno ali posamez-
no, ki je NAPRODAJ NAJVIŠJEMU ponudni-
ku. Ogleda se lahko v brzdovoznem skladišču
južnega kolodvora v Ljubljani dnev-
no med 8.—11. in 14.—16. uro. — Pis-
meno ponudbe, vezane na 8 dni, je vpo-
slati pod št. »631/II-23« na Obratne
ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani
do dne 7. julija 1923. 3889

**KLODE
bukove in hrastove**
prvovrstno, popolnoma zdravo in
ravno blago brez grč, KUPIMO.
Ponudbe na TRŠAN in GORJANC
v Kranju. 3873

Dvonadstropna hiša
v sredi Ljubljane se PRODA. — Cena je
100.000 DIN. Radi polovanja nujna kup-
cija. Natančneje H. PRIVSEK, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 18, I. nadstropje, desno,
poleg sodišča. 3874

**PROSTOVOLJNA
javna dražba pohištva**
se bo vršila dne 2. julija ob 9. uri dop.
pri trvdki RANZINGER. 3887

SPALNICA
dobro ohranjena, POSTELJE z žimnico
mi, PISALNA miza in drugo napodaj.
Ogleda se od 2.—5. ure popoldne KNE-
ZOVA ULICA 3, III. nadstropje, desno.

Šiška Ana naznanja vsem sorodnikom in znan-
cem prežalostno vest, da je njen nepozabni dobri oče,
odnosno ded in tast

Ivan Starman

uslužbenec južne železnice v pokoju

danes, dne 30. junija ob polu eni po dolgi, mučni
boleznj v Gospodu preminul.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 1. julija ob 16. iz
mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sve-
temu Križu.

V Ljubljani, dne 30. junija 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš srčno-
ljubljeni oče, stari oče, tast, gospod

Mojzi Poljanec

ravnatelj pris. delavnice v pokoju in major v pokoju

včeraj, dne 29. t. m. ob četrtna sedem popoldne
mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v ne-
deljo, dne 1. julija 1923 ob štirih popoldne iz hiše
žalosti Gledališka ulica št. 7 na pokopališče k
Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 30. junija 1923.

Mirko Poljanec, konjeniški major v pokoju, Ivo Poljanec, vladn.
tajnik, Leo Poljanec, prokurist, sinovi. — Mira Bertini, Ana
Müller, Jela Poljanec, hčere. — Dr. G. Bertini, zdravnik, R. Müller,
general, zeta. — Olga Poljanec roj. pl. Rosenberg, Ana Polja-
nec roj. Pavlovič, snahi. — Ivo, Zdenko, Anne-Marie, Silvija,
Mario, Lea, Carla, Maria, vnuki in vnučkinje in vse ostale
sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

IDEAL-ERIK

pisalni stroji najmodernejšega sestava
za pisarno in potovanje
na mesečne obroke

THE REX Co. LJUBLJANA
Gradišče 10.

Zahtevajte ponudbe in prospekte.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarj.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.
Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 28.

Korn T., Poljanska cesta štev. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarn. stroje popravlja in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče štev. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje štev. 2

SPEDIČIJSKA PODJETJA:

»Čehoslovija« d. d., Sodna ul. 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Fran Erjavec, pri »Zlati lopatic«, Valva-

zorjev trg štev. 7.

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta štev. 47.

Julči Bevk vd. Maček

dr. Stanislav Bevk

poročena.

Ljubljana - Brezje, junija 1923.

POSESTVO

VZAMEM V NAJEM. — Naslov se izve pri upravi lista pod številko 3922.

Kostanjev les

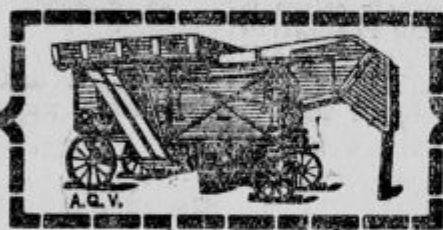
za tanin kupujem vsako množino. — Ponudbe s ceno franco vagon v Sloveniji in množino na RUDOLF ZORE & Komp., Ljubljana, Gledališka ulica 7, II. nadst.

ODDAM radi selitve staro, znano

dobro idočo gostilno

PRI ROTU na BOH. BELI v bližini farne cerkve in šole, oddaljeno 10 minut od kolodvora in 20 minut od Blejskega jezera, jako obiskano od letoviščarjev in pripravno za vsako drugo obrt in trgovino. Zraven spadajo: gospodarsko poslopje, velika klet, ledenica, sadni vrt, velik vrt za zelenjavo in 1 ali 2 njivi. Oddam vse s popolnim inventarjem. — Ponudbe nasloviti: ALOJZIJ PAPLER, Boh. Bela.

27" mlatilnice na motor fabrikal Holherr-Schranitz

dobavne zelo ugodno s skladišča. Amerikanske kosilnice za travo Massey-Harris s 3 1/2' in 4 1/2' široko rezjo in za košnjo žita.

„REKORD“ d. d. za trgovino in industrijo

Osijek Beogradska ulica 2

KARLO JETZBACHER D. D.

Vlaška ul. 25. ZAGREB Telefon 4-90.

Nekaj časa sem zastopamo najbolje znano tovarno

Automatische Guss-Stahlkugel Fabrik vorm. Fr. Fischer

ter dobavljamo vse vrste in velikosti

KROGLJICNA LEZIŠČA

postavljeno v skladišče Zagreb po brezkonkurenčnih cenah.

Zahtevajte ponudbe!

Kataloge pošiljamo interesentom zastonj!

Termalno kopališče v Laškem

se otvori dne 1. julija 1923

Najmočnejši in najtoplejši termalni vrelec v Sloveniji.

Kopelji v kabinah in basinu, dolgem 18 m in 5 m širokem.

Sobe za goste v novourejenem zdraviliškem domu.

Restavracijo in kavarno bo vodil znani strokovnjak.

Park ob Savinji — lepi izprehodi.

Kopališče je oddaljeno 5 minut od kolodvora.

Cene smerne.

Zahtevajte prospekt!

Zastonj odstopim lepe trgovske lokale

pripravne za vsako trgovino, s pogojem, da sem pri tem udeležen. — Naslov pri upravi »Slovenec« pod številko 3897.

Gradbeno podjetje

arhitekt

V. Krainer & Co.

Jesenice

Stavbna vodstva:

Ljubljana, Domžale, Zagreb

Izvršuje privatne in industrijske stavbe, proračune, načrte, cenitve, posebni oddelek za arhitekturo.

Bukovo OGLJE

prima, suho, vilano, brez prahu, KUPUJE stalno. Ponudbe s ceno za franco vagon se pošlji na RUDOLF ZORE in KOMP., Ljubljana, Gledališka ulica 7-II.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 24.

VELIKA ZALOGA klobukov in slamnikov se dobi pri

Franč Cerar

tovarnar v Slobu, pošta Domžale.

Prevzemajo se tudi stari

klobuki in slamniki v po-

pravilo pri KOVAČEVIČ

i IRŠAN v LJUBLJANI,

Prešernova ulica štev. 5.

Sprejemanje v sredo.

Zaloga v Celju, Gosposka ulica 4.

Arhitekt in mestni stavbenik

Viljem TREO

Ljubljana, Gosposveška cesta 10.

Telef. inler. št. 103. Ustanov. leta 1850.

se priporoča za zgradbe vseh vrst

ter izvršuje načrte in proračune.

Stanovanje

na periferiji ali v bližnji okolici mesta ISČE mirna stranka proti dobri nagradi. Eventuelno se vzame cela hiša v najem. — Ponudbe na: E. KRALJ, Brezovica (barake). 3609

Proda se enonadstropna

hiša

z vrtom v Ljubljani.

V hiši je uvedena gostilniška obrt. — Naslov pove upravništvo »Slovenec« pod števil. 3615.

POHIŠTVO!

Kdor si želi nabaviti trpežno pohištvo, kakor: SPALNICE, JEDILNICE, kuhinjsko in pisarniško opremo, iz trdega ali mehkega lesa, jo ima vedno v zalogi in prodaja po nizkih cenah strojno mizarstvo ANDREJ KREGAR, št. Vid nad Ljubljano (Slovenija). — Sprejemam naročila tudi po RISBAH 1858

NAPRODAJ imam več VIL, malih in velikih HIŠ s prostim stanovanjem in brez stanovanja, HIŠE z OBRTJO, GOSTILNO in INDUSTRIJSKA PODJETJA, PARCELE, GOZDOVE, TRGOVINE z inventarjem in s prevečjem blaga. MLINE in ZAGE, GRASČINE z arondiranimi zemljišči v Ljubljani in izven Ljubljane. — Ugodne cene in ugodni prodajni pogoji! — Resni kupci naj se zgledajo: HINKO PRIVSEK, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, I. nadst. poleg sodišča. 3713

Ako še niste, pošljite naročnino!

Oglas. Nabavka zobi (ovsa).

Na osnovu naređenja Gospodina Ministra Vojnog i Mornarice E. P. Broj 3261 od 1. maja ove godine održat će se na dan 6. avgusta 1923. godine u 11 časova pre podne i u intendanturi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani (kasarna Vojvode Mišića, objekt XIV.) prva javna usmena licitacija za nabavku i isporuku 780.000 kilograma zobi, i te:

za garnizion Ljubljana	310.000 kilograma
za garnizion Maribor	310.000 kilograma
za garnizion Celje	30.000 kilograma
za garnizion Sl. Bistrica	130.000 kilograma

Isporuka zobi po mesečnim partijama franco magacin ntendan-

skih slagališta pomenutih garnizona do 25. novembra 1923. god. Kaucija polaže se u gotovom novcu ili vrednostnim papirima po odredbama čl. 88. Zakona o državnom računovodstvu na dan licitacije do 10 časova pre podne na kasi Dravski divizijske oblasti u Ljubljani, i te:

Za garnizion Ljubljanski 55.000 dinara, za garnizion Mariborski 55.000 dinara, za garnizion Celje 5.500 dinara i za garnizion Sl. Bistrica 23.000 dinara, ukupno 138.500 dinara.

Uslovi po kojima će se ova licitacija izvršiti, mogu se videti svakog dana pre i posle podne u kancelariji intendature Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i vojnog okruga u Mariboru, Celju i Komandi mesta u Sl. Bistrici.

Svaki ponudjar (licitent) obavezan je, da na dan licitacije preda predsedniku komisije pismeno svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim preduzimačkim sposobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio poreskim vlastima i platio porez za tekuće tromesečje

Iz kancelarije intendature Dravske divizijske oblasti E. Broj 9.905 od 27. juna 1923 godine u Ljubljani.

Zahvala.

Vsem svojim dosedanjim gostom in prijateljem vljudno naznanjam, da opustim

s 1. julijem 1923

svojo dosedanje gostilno na Tržaški cesti 19.

Tem potom se vsem najiskreneje zahvaljujem za dosedanje naklonjenost in se najtopleje priporočam tudi v bodoče.

Marija Zgonc

gostilničarka,

TRŽASKA CESTA št. 19.

Priporočilo.

V pravkar dovršeni lastni hiši na Poti v Rožno dolino št. 38

otvarjam

dne 1. julija 1923

gostilniško in kavarniško podjetje.

Trudila se bom, svojim gostom dobro in ceno hrano in pijačo ob vsakem dnevnem času ustreči ter se nadejam njih naklonjenosti, kakor doslej tudi v bodoče.

Marija Zgonc

gostilna »POD KLANČKOM«, POT V ROŽNO DOLINO ŠT. 38.

Oglas.

Nabavka brašna (moke)

Na osnovu naređenja Gosp. Ministra Vojnog i Mornarice E. P. broj 3260 od 1. maja ove godine održat će se na dan 4. avgusta 1923. godine u 11 časova pre podne u intendanturi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani (kasarna Vojvode Mišića objekt XIV.) prva javna usmena licitacija za nabavku i isporuku 730.000 kilograma pšeničnog Hlebnog brašna tipa 80%, i to:

za garnizion Ljubljana	290.000 kilograma
za garnizion Maribor	280.000 kilograma
za garnizion Celje	160.000 kilograma

Izporuka brašna po mesečnim partijama franco magacin intendantskih slagališta pomenutih garnizona do 25. novembra 1923. godine.

Kaucija polaže se u gotovom novcu ili vrednostnim papirima po odredbama čl. 88. Zakona u državnom računovodstvu na dan licitacije do 10 časova pre podne na kasi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i to:

Za garnizion Ljubljanski 75.000 dinara, za garnizon Mariborski 75.000 dinara i za garnizon Celje 40.000 dinara ukupno 190.000 dinara.

Uslovi po kojima će se ova licitacija izvršiti, mogu se videti svakog dana pre i posle podne u kancelariji intendature Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i vojnog okruga u Mariboru i Celju.

Svaki ponudjač (licitant) obavezan je, da na dan licitacije preda predsedniku komisije pismeno svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim preduzimačkim podobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio poreskim vlastima i platio pores za tekuće tromesečje.

Iz kancelarije intendature Dravske divizijske oblasti E. broj 9904 od 26. juna 1923. godine u Ljubljani.

AND. JAKIL

tovarna kož in čevljev d. d., prodajalna Ljubljana.
POLJANSKA CESTA 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških ČEVLJEV iz telečjega boksa v vseh bojah, govedjega boksa in rjave kravine.
SOLIDNO DELO! 3480 NIZKE CENE!

Zdravilišče Rogaška Slatina

Sezona: Maj—september.

Zdravljenje vseh želočnih in črevesnih bolezni. Cene zmerno.
V pred- in posezoni znatni popusti na vse. 50% za drž. urad-
nike, oficirje in duhovne vseh priznanih veroizpovedi, in njih
rodbinske člane.

Največja udobnost. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča.

Kontinentalno društvo za trgovino z železom

KERN I DRUG - Zagreb

Poslovnica: Mažuraničev trg 23. — Zaloge: Zagreb, Osijek in Belgrad.
Telefon: 15—44. — Naslov za brzojave »Ferrokontinent«.

Železo v palicah, plosko in okroglo železo. Traverze, betonsko železo,
črna-pocinjena bela pločevina, žebliji, vijaki, žica, trgovski lijak itd.

Cevi za plin in vodovod črne in pocinjene, cevi za paro (Mannesman-cevi
za bušenje, cevi iz litega železa, odvodne, rebraste cevi, spojni deli
vsake vrste.

Armature, potrebščine za inštalacije, banje, sanitarne naprave.

Fross-Büssling tovorni avtomobili

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Kontinentalno društvo za trgovino z železom

Kern i drug., Zagreb

Poslovnica: Mažuraničev trg 23. — Zaloge: Zagreb, Osijek in Belgrad.
Telefon 15—44. — Naslov za brzojave »Ferrokontinent«.

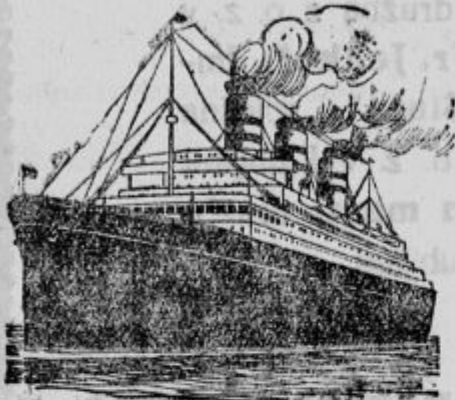
HOLLAND-AMERIKA LINIJA

Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev

Hrvatska banka za promet s nekretnostima d. d.

Zagreb, Zrinjski trg 8.

Odprava potnikov I., II. III. raz-
reda za Severno Ameriko in
Kanado z ogromnimi, najmo-
dernejšimi brzovoznimi paro-
brodi. Potovanje po odprtem
morju 6 do 7 dni. Najugodnejša,
sigurna in brza vožnja.
Izvrstna kuhinja. Vsak teden
jeden parobrod. Potniki tret-
jega razreda imajo posebne
kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno:

Holland-Amerika Linija

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 21.

Večje industrijsko podjetje išče samostojnega knjigovodjo

zmožnega slovenščine, nemščine, po možnosti tudi srbo-
hrvaščine. — Reflektira se samo na resne in dobre moči.
— Plača po dogovoru. — Mesto trajno. — Vstop ev. takoj. —
Ponudbe s sliko, prepisi »pričeval in referencami pošljejo
naj se na upravništvo tega lista pod šifro »203 391«.

Prva jugoslovanska tovarna
žaluzij, rolet, lesenih in jeklenih zastorov
G. Skrblić nasledniki

braća Vidaković

Zagreb, Ilica 40

Telefon: 4—92, 23—19.

Ustanovljeno 1889
Iščemo
zastopnike!

izdeluje vse vrste rolet, kakor: jeklena, le-
sena, platnena, pletena omrežja, solnčne
plahte in vse dele za iste.
Zahtevajte cenike in proračune.

RNE MPTIKO

VSEH ZNAMK ZA
AVTOMOBILE
IN KOLEJA

J. COREC

LJUBLJANA:
PALAČA 13-KR-BNK

Ravnokar izšlo!

II. natis

„Terminologije trgov-
skih znanosti“

Po povzetju pošilja
„Privredna knjižara,“

Zagreb, Peščenica VI. br. 9/H

Knjižarne dobivajo velik
popust!

Ravnokar izšlo!

Trboveljski premog

n DRVA ima stalno v zalogi v vsaki
množini DRUŽBA »ILIRIJA«, Ljubljana.
Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

Za bližajoči se KATOLISKI SHOD
priporočam v nakup

orlovske potrebščine

KLOBUKE, SLAMNIKE, ČEPICE in
SRAJCE ter drugo modno BLAGO po
zmerni ceni. — IVAN KUNOVAR,
LJUBLJANA, Stari trg 10.

„BRAUSE“

POZNANI MARINEROVI
LIMONADNI PRAŠKI,
kakor tudi vse vrste bonbonov, keksov,
čokolade, vafelnov, za sladoled itd., se
dobi vedno v veliki izbiri pri trdki
JOČIP VITEK, Ljubljana,
Krekov trg 8 (zraven Mestnega doma).
Na debelo! Zahtevajte cenik!

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNIJE
JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.
Le prvovrstno blago in delo po solid-
nih cenah nudi

Erman & Arhar

mizarstvo, ŠT. VID n. Ljubljano 4.
Sprejemava vsa stavbna in pohištvena
dela. Pohištvo lastnega izdelka stalno na
zalogi. — Cene konkurenčne. — Postrežba
točna. — Načrti in proračuni brezplačno.
Se priporočava. 3295

Šentjanški PREMOG

se dobi po ugodnih cenah vsako mno-
žino. — Prodajni urad šent-
janškega premogokopa,
Ljubljana. Krekov trg 10.

Banatsko pšenico la.

razprodaja na vagone, paritet vsa-
ka postaja v Sloveniji, M. BIELIČ,
Dunajska cesta 33, pri »Balkanu«.

OVES -- KORUZO la.

na VREČE in VAGONE razpro-
daja M. BIELIČ, Dunajska cesta
št. 33 pri »Balkanu« po najnižjih
dnevni cenah. 3697

Bukova DRVA

suha, meterska, klana in zdrava, KUPU-
JEM za takoj in za jesensko dobavo. —
Ponudbe za navedbo cene za franko vagon
je poslati na RUDOLF ZORE in KOMP.,
Ljubljana, Gledališka ulica 7, II. nadstr.

„DIAMALT“

Pozor pekli »Diamalt«, tvornice Hauser i
Sobolka, Beč-Stadlan, v predvojni kakov-
osti, se edino dobi pri glav. zastopniku
v Jugoslavijo EDUARD DUŽANEC, Za-
greb. Skladišče Strossmajerova 10. Va-
rajte se ponaredb v prahu ali tekočini!

Popolnoma varno naložite svoj denar v VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

r. z. z. o. z. — sedaj poleg nunske cerkve,
poletil 1. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi
cesti poleg hotela »UNION“.

Hranilne vloge se 6% brez odbitka rentnega in
obrestujejo po 6% invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po 5 1/2%

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po 6 1/2%

Večji zneski se obrestujejo po dogovoru.

Klavinje

planine, harmonije, (tudi igrane) na obroke in posodo. —
Največja izbira v Jugoslaviji. Velikanska zaloga vseh glash.
instrumentov, strun in muzikali na debelo in drobno. —
Altenz Breznik, b. uč. Glasb. Mat., Ljubljana, Kongresni trg 15

Dr. Dralle-jeva brezova voda

preprečuje izpadanje las, krepi lasišče, za-
branjuje prhljaje in srbež. Posvečuje živce.

Glavna zaloga za razprodajalce:

„ISIS“ d. d. Zagreb, Palmotičeva 66.

Nabavno središče za poljoprivredne strojeve Krunoslav Stjepan Jakovlić K. D.

Zagreb, Zrinjski trg 1.

Brzojavni naslov: »POLJOSTROJ“ Telefon 14 — 35

Glavno zastopstvo Mc. Cormickovih proizvodov

International Harvester Company of America, Chicago.

dobavlja takoj originalne Mc. Cormikove

kosilnice za travo
kosilnice za žito z odlagačem in samoveznico
grablje za seno

sadilne stroje za kornu (Quadratmaissetzer)
motorje za pogon s petrolejem »J. H. C.«
vseh vrst dele za stroje, tipa Mc. Cormik, Deering, Plano,
Osborn, Milwaukee, Champion.

nadalje pluge, brane, decimalne vage, čistilnike, mlne za sadje
stiskalnice za seno. — Kompletna naprave za čiščenje semena.

Premog oglje drva

Podpisana tvrda prodaja:

Trboveljski premog in bukovno oglje

iz svojega skladišča na južnem kolodvoru, ter

suha, trda in mehka drva

rezana v dolžino za kuhinjsko uporabo iz svo-
jega skladišča na Zelenem hribu.

Premog in oglje se oddaja v detajlu v
vrečah ali en gros v celih vagonih z 10% po-
pustom od fakturnega zneska za združene od-
jemalce ali posameznike.

Vsa goriva se odpremiijo po želji po naših
vpregah na dom.

Naročniki naj se javijo pri podpisani trdki.

„IMPEX“

eksporna in importna družba z o. z.

v Ljubljani, Krekov trg 10, I. nadstr.

Vajda kupuje

po najvišjih cenah in plača proti oddajnemu po-
od oddajnih postaj in plača trditu brez odteglaja

E. Vajda, izvoz jajec, Čakovec,

Medjimurje, Jugoslavija.

Brzojavke: Vajda Čakovec. — Telefon interurb. št. 59, 4 in 3.

„POSEST“

Realiteta pisarna. Obl. konc. posredovalnica za nakup, prodajo in zamenjavo nepremičnin
Ljubljana, Poljanska cesta 12
naznanja

cenjenim interesentom **OTVORITEV** pisarne v Ljubljani
Poljanska cesta št. 12 kjer prične poslovati

dne 2. julija 1923

Za posredovanje nakupa, prodaje in zamenjave nepremičnin v tu- in
inozemstvu — preskrbe in zamenjave stanovanj, trgovskih in obrtnih
lokalov, osebnih in hipotečnih posojil, upravljanje hiš in posestev
ter vse tozadevne brezplačne in-
formacije, se vsem interesentem
najvljudneje priporoča.

Postajališče cestne
železnice.

Zmerne pristojbine.
Točna posredba.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne
vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Hamburg-Amerika linija in United-American Lines Inc.

linijalka

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno
Ameriko. Izdaja točna polasnila in
prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsak teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

I. G. Drašković, Zagreb

na cesti pri državnem kolodvoru

Podružnice:

BEograd: Balkanska ulica 25.

SUŠAK: Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 160.

SPLIT: Ante Buić, Diklecijanov obala 13.

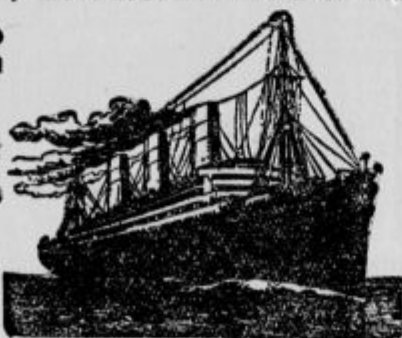
BRUŽ: Ivo Lovričević.

BITOLJ: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp., Bulevard Kralja

Aleksandra 187.

VEL. BEČKEREK: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike spremlja do Hamburga družbeni uradnik.

Stavbenik

Rud. Ročak

v Trbovljah

izvršuje vsa stavbna dela — lastno
tesalstvo — izdelovanje stopnic
Teraco-tlak
Breskonkurenčne cene!

Cenj. občinstvu priporočam svetovno

znane šivalne stroje

GRITZNER

v vseh opremljavi za rodbinsko in obrtno
rabo ter vse posamezne dele, ogle, igle
za vse sisteme. Edino le pri

JOSIP PETELINC,

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Poduk v velenju
brezplačen. Isto
tam galanterija,
srajce, kravate,
potrebščine za
šivilje, krojače,
čevljarje, sedlar-
je, gumbi, žlice,
noži. Na veliko
in malo. Več-
letna garancija.
Cene najnižje.

Vreče rabljene

Dobro ohranjene, kupim — JOS. SAHO-
VEC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 7.

Čisti, podgane, stienice, škurki
in vani golazen mora poginuti, ako porabljate
moja najbolje preiskušena in splošno hvaljena
sredstva, kot proti poljakim in hišnim mišim
K 28, za podgane K 28, za škurke K 30, za ste-
nice K 28 uničevalce moljev K 10 in 20; proti
mrčesom K 10 in 20, mazilo proti ušem pri
ljudih K 10 — in živali K 10 —; za uši v obleki
in perilu K 10 in 20, proti mrčesu na sadju
in zelenjavi proti mravljam in 20 K. Pošljite
po povračilo Zavodu za eksport
M. Jünker, Perinjska ul. 3, Zagreb 39.
Izročim pri vsaki odjemi vopu.

L Mikuš

Ljubljana, Mostni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov in sončnikov
in sprehajalnih palic.
Popravila točno in solidno!

Zahvala in priporočilo.

Cenjenemu občinstvu in gostom naznanjava, da
opustiva s 1. julijem t. l. izvrševanje restavratorske
obrti pri »SLONU« v Ljubljani ter da otvoriva v krat-
kem lastno restavracijo

v staroznani gostilni „Pri številki 6“

na Dunajski cesti, katere otvoritev bova že pravo-
časno naznaila. Do preureditve novih prostorov izvr-
ševala bova obrt v zmanjšanem obsegu v dosedanjih
gostilniških prostorih.

V prijetno dolžnost si štejeva izreči pri tej pri-
liki vsem cenjenim gostom najino najiskrenejšo za-
hvalo za dosedanje naklonjenost s nado, da nama jo
ohranijo tudi v bodoče. Dobra kuhinja in izvrstne
pijace naj bo najino najboljšo priporočilo.

V Ljubljani, dne 30. junija 1923.

Aleš in Terezija Zalaznik.

Albina Bogataj

Izdelovalnica perila, Židovska ulica št. 1, II. nadst.
izdeluje vsakovrstno perilo za dame in gospode po nizkih cenah ter
prezema naročila oprem za neveste. — Strojno vživanje motivov
in čipk. — SRAJCE za gospode po meri. 2485

Vsakovrstne stole in mize ter
razteznih naslonjačev »MOJ IDEAL«
nudi za počitnice po najnižjih dnev-
nih cenah

Jos. Stadler

tovarna stolov in lesnih izdelkov, Ljubljana,
Šodna ulica 11. Telefon 461.

Objava.

Čast nam je obvestiti slavno občinstvo, da smo uredili
v naši tovarni posebni oddelek za

lesorezbarijo in strugarstvo.

Izdelujemo vseh vrst držala za zvonove, podložne de-
ščice, držala za vsako industrijo, kakor tudi vse fasonirane
predmete za mizarje in industrijo, lesene svečnike, strugane
in rezane. Preskrbljeni smo z vsemi najmodernejšimi stroji
ter smo v stanju vsako naročilo brzo in kulantno izvesti.
Obenem priporočamo naše bogato preskrbljeno skladišče
električnih svetilnic, nočnih svetilk in vseh ostalih elek-
trotehniških potrebščin. Lastni izdelek električnih baterij
in žepnih svetilk.

Ivan Paspas i sinovi

Poslovnica:
Bogovičeva ul. 9.
Int. telef. 8—99

Zagreb

Tovarna:
Gunduličeva ul. 41.
Telefon 7—25

Krasno Gorsko letovišče Rimski vrelec

alkalični mineralni vrelec, preiskušeni proti vrnitnim boleznim ter
bolezni v mehurju in ledvicah. Penzija z lastnim velikim gospo-
darstvom. Pošta KOTLJE, Slovenija, postaja juž. žel. Guštanj-Ravne.

Lastne hladilne naprave.

Lastna prodajna mesta v naj-
večjih tržiščih inozemstva.

Ustreljeno divjačino

srne, divje koze, divje prašiče, zajce, fazane, jerebice, klju-
nače, divje race

kupuje vsak čas in vsako množino po naj-
višjih cenah od oddajnih postaj 2180

E. VAJDA, veletrgovina z divjačino,

ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Telefon interurb. Rev. 59, 4, 3. — Brzjaviti: VAJDA, Čakovec.

Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.

Soliden in točen obračun.

Trgovskim prijateljem spodaj navedenih tvrdk naznanjamo,
da so se fusionirala sledeča podjetja:

„Impex“, eksportna in importna družba z o. z. v
Ljubljani. — „Veletrgovina dr. Fr. Jenko“, Im-
port in Export v Ljubljani. — „Sinta“, splošna
trgovska in industrijska družba z o. z. v Ljubljani.
— Vnovčevalnica za živino in mast, družba
z o. z. Zeleni hrib pri Ljubljani,

ki bodo vodila svoje posle pod tvrdko:

„Impex“ eksportna in importna družba z o. z. v Ljubljani.

v sledečih oddelkih:

**Oddelek za lesno trgovino in industrijo, in trgovino s
premogom in drvni.**

Oddelek za tehnične potrebščine.

Oddelek za deželne produkte.

**Oddelek za mesno industrijo ter izvoz živine, jajc in
perutnine.**

Združeni kapitali, prvovrstne bančne zveze in izbrani stro-
kovnjaki jamčijo za uspešni razvoj podjetja.

„Impex“ — „Veletrgovina dr. Fr. Jenko“ —
„Sinta“ — „Vnovčevalnica za živino in
mast“.

66 "LEVIATHAN" 99

Najmodernejši, največji in najbolj luksuzni oceanski parnik

V tej čudoviti ladiji so utelešeni največji izumi znanosti, vse moči kapitala in uspehi iznajdbe. Nepri- merna udobnost v vseh razredih.

Prvo potovanje v New York 17. julija 1923, potem 7. 8., 28. 8., 18. 9., 8. 10., 29. 10. itd. vsake 3 tedne iz Southam- ptona — Cherbourga. Vse podrobnosti pove spodaj stoječi naslov.

Bremen — New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekos- ni po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“ „President Fillmore“ „President Harding“
„President Roosevelt“ „America“ „President Arthur“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list 214.
Izborna prilika za prevažanje blaga

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Belgrad, Palača Beogradske Zadrage.
Podružnica: Zadruga zveza v Ljubljani.

Elektrotehnično podjetje Leop. Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Gradnja kompletnih elektraren, daljnovodov, inštalacije, strelovodne naprave.

Zaloga motorjev, instalacijskega materiala in žarnic.

Lastna izdelava raznih lestencev, svetilk, svečnikov itd za privatno in cerkveno uporabo.

Kovnotiskalnica in galvanizacija, zlatenje v ognju.

Zahtevajte proračune!

MEDJIMURSKI KONJI!

Polteški in čisto težki konji ter kobile za vprego in odgoj za gospodarstva in tovarne

stoje stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA

veletrgovina s konji

ČAKOVEC, MEDJIMURJE, JUGOSLAVIJA.

Brzjavlj: Vajda Čakovec

Telef. Interurb. 59, 4

**Zaklopni stoli,
klopi in mize.**
Rožmanc & Komp.

Ljubljana, Mirje 4.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanški in
trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah pre-
mogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava na debelo

**inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora** ter priporoča
I^a čehoslovaški in angleški koks
za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog
in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II
Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Inserirajte v „Slovencu“!

Hotel Štrukelj

Ljubljana, vogal Kolodvorske in Dalmatinove ulice

priporoča

40 novo opremljenih sob za tužce

po zmernih cenah.

Prvovrstna restavracija, krasen senčnat vrt.

JERNEJ ČERNE, lastnik.

Zajamčeno popravljene Lokomobile

točno iz skladišč
Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti.

Stabilne in vozeče

lokomobile

Lokomobilni kotli

Enoletno tvorniško

jamstvo

Prvorazredno generalno

popravljen

Popolnoma preizkušene

Kurjive z vsakim

gorivom

Braća Fischer

d. d.

ZAGREB

Pantovčak 5

PERILO
ZA
DOJENČKE

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Pristni, naravni

malinčev sok

s sladkorjem vkuhan

po 21 Din za kg

nudi lekarna dr. G. PICCOLI
Ljubljana, Dunajska cesta.

Jetika!

DR. PEČNIK ordinira za pljučne bolezni
vsak torek in petek v Sv. Jurju ob J. ž.,
v Slatini pa za notranje bolezni. — Či-
tajte njegove 3 knjige o jetikil 3378

Prave turške kose

neprekosljive ojstrine

različne BRUSE — dobre SRPE
dobite najceneje pri SOSTERČ, PETAN
& ERKER, Ljubljana, Resljeva cesta 20.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“). Telefon št. 57 in 470.

Račun pošto-čkovnega urada za Slovenijo šte. 11.945, v Zagrebu šte. 39.080.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLEJ.

Interesna skupnost s: Sveopće Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Kar-
lovcu ter Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene šrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

Združene opekarne d. d. Ljubljana
nudi v poljubnih množinah

Zarezane strešnike

model „A“ in model „D“ (utorni crip), najpripro-
stje, najtrpežnejše in najcenejše krije streh
sedanjosti, dalje

zidno opeko.

Na željo pošljemo popla in ponudbo.

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani Franc Rom, bivši ravnatelj in restaurateur Grand Hotela Union v Ljubljani naznanjam vsem velečenjenim svojim gostom, da se preselim iz Ljubljane in se jim ob tej priliki zahvaljujem za njihovo naklonjenost s prošnjo, da mi ostanejo zvesti tudi v bodoče. Obenem naznanjam, da prevzamem 1. julija 1923 popolnoma renovirano

svetovno znane radio-termalno kopališče v Laškem pri Celju.

Velečenjenim gostom bom nudil:

Prvovrstni restavracija: Kavarno in gostilno.

Skrbel bom kot dolgoletni strokovnjak za najboljšo kuhinjo, najelegančnejšo postrežbo in prvovrstno zabavo ter najfinjšo pijačo.

Vsak opoldan in večer

Koncert

v parku pred teraso, v slučaju slabega vremena se vrši v reprezentančni dvorani ali v restavraciji.

Priporočujoč se za obilen obisk beležim najodličnejšim spoštovanjem

Franc Rom.

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Havre-New York samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Ali ste že preskrbljeni s knjigo

Babilonska uganka?

Dobi se skoraj v vseh knjigarnah. Za isto se iščejo tudi gospodje, ki bi jo proti primernemu honorarju prestavili v angleški, francoski, italijanski in ruski jezik. — Naslov v upravi lista pod številko 3488.

NAPRODAJ JE

TRAČNA ŽAGA

(Bandsäge) 700 mm rolne. — ALFRED AMANN, Tržič.

3032

Zaloga vseh telovadnih potrebščin

in slavnostnih krojev za člane, članice in naraščajo, dalje ovratnikov, gumbov kakor tudi jahalnih odevi.

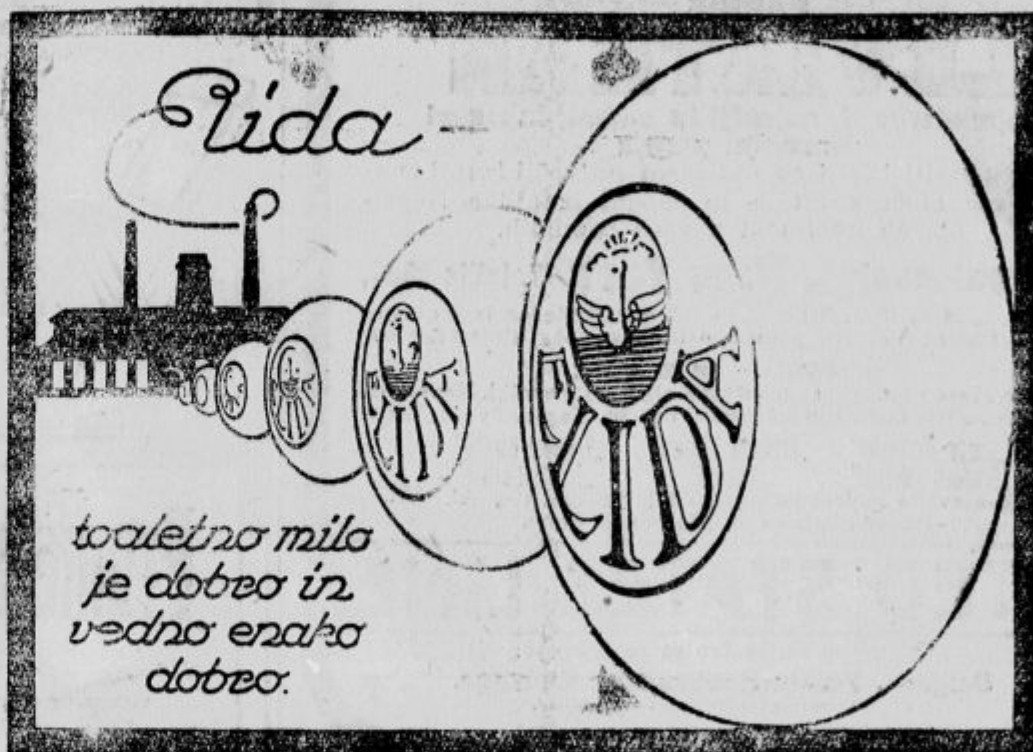
Peter Capuder

Ljubljana, Vidovdanska cesta 2.

Lastni izdelki!

Ceniki na razpolago!

Solidna postrežba!

PORTLAND-CEMENT

v vsaki množini in po tovarniški ceni vedno v zalogi. — Trgovci dobijo primeren popust.

Zastopniki se iščejo!

Prodajni urad Portlandskega cementa
Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Klimatično
bivališče na jezeru

BLED

Klimatično
bivališče na jezeru

Letna sezija 1923

CASINO

Vse atrakcije kopališč

Otvoritev 28. junija

Cercle des étrangers!

Prvovrstno
termalno
kopališče

Rogaška Slatina

Prvovrstno
termalno
kopališče

Letna sezija 1923

CASINO

Vse atrakcije kopališč

Otvoritev 28. junija

Cercle des étrangers!

Tungsram žarnica

iz vlečene žice.

Neporušna!